

Adunarea eparhială a Arhiepiscopiei Iașilor

– Dări de seamă 2002 –

Sectorul administrativ-bisericesc

Biserica s-a dovedit, și pe parcursul anului 2002, a fi un factor de stabilitate în societatea românească nu numai prin educația moral-religioasă care transformă și orientează conștiințele oamenilor spre iubire unii față de ceilalți și spre respectarea valorilor autentice, dobândite prin muncă și rugăciune, ci și prin inițierea și punerea în practică a unor programe ample misionar-pastorale, cultural-educative, social-filantropice și medical-caritative care angrenează mult personal oferind, astfel, locuri de muncă pentru 3857 oameni, efortul salarizării acestora, numai din fonduri proprii, fiind cuprins între 35-54 %, din cuantumul total de fonduri destinate salarizării, ajungând la nivelul unor sectoare, în anumite perioade ale anului, până la 60 % din totalul fondului de salarii, iar în cazul altor sectoare cum ar fi cel al Fabricii de cherestea „Sf. Troiță”, salarizarea fiind realizată numai din fonduri proprii.

Cu toate că activitățile derulate au fost îngreunate de situația economică dificilă prin care trece țara, personalul angajat al Arhiepiscopiei Iașilor a răspuns în mod pozitiv și susținut binecuvântatei chemări venite din partea Înalt Prea Sfințitului Părinte Mitropolit Daniel de a nu privi munca din cadrul Bisericii doar ca un simplu serviciu, ci a se implica în aceasta ca fii duhovnicești ai Bisericii, aceasta conducând către o seamă de realizări importante.

În cele ce urmează va fi prezentată structura administrativă a Arhiepiscopiei Iașilor, desfășurată atât la nivel de subunități, cât și la nivelul schemei de personal, astfel:

I. La nivelul Centrului eparhial

I.1. Operațiuni de personal

Urmând cadrul legislativ în care Biserica își desfășoară activitatea și în conformitate cu Statutul de organizare a Bisericii Ortodoxe Române care vizează diversificarea și amplificarea activităților pastoral-misionare și social-caritative, statul de funcții al Centrului eparhial Iași s-a completat prin înființarea unui număr de 22 posturi noi.

Din punctul de vedere al mutațiilor de personal, la nivelul Centrului eparhial în anul 2002, au avut loc 18 transferări pe posturi din cadrul Centrului eparhial – Iași, 80 încadrări și 35 încetări de contracte de muncă.

La nivelul Centrului eparhial statul de funcții cuprinde un număr total de 585 posturi din care 395 ocupate și 190 de posturi vacante.

Ca subunitate subordonată Centrului eparhial Iași funcționează și Fabrica de cherestea „Sf. Troiță” – Târgu Neamț, aceasta având un stat de funcții specific activității de producție. Dintr-un total de 97 de posturi sunt ocupate 60 de posturi, iar 37 sunt vacante. Cele 60 de posturi ocupate sunt grupate astfel:

Personal	TESA	Adminis- trativ	Auxiliar	Întreținere gr. II	Debitare busteni	Semifa- bricate	Dep. Cherestea	Dep. Busteni
Salariați	9	9	4	-	19	-	17	2

toate aceste posturi fiind salarizate integral din fonduri proprii.

Astfel, în organigrama personal-posturi a Centrului eparhial, incluzând personalul fabricii de cherestea, se află un număr total de 682 posturi din care 455 sunt ocupate, iar 227 vacante.

I.2. Salarizarea

Situația salarizării personalului încadrat la Centrul eparhial se prezintă astfel: din totalul de 395 de posturi ocupate, 38 de persoane sunt plătite în conformitate cu Legea 142/1999, modificată prin O.G. 10/2002, 305 beneficiază de contribuție de la bugetul consiliilor județene (la nivelul salariului minim brut pe țară), iar diferența de 52 posturi sunt plătite din fonduri proprii.

În cadrul Arhiepiscopiei Iașilor activează 27 de preoți de caritate, a căror activitate este coordonată de către Sectorul de asistență socială „Diaconia” al Centrului eparhial, din care: 19 în județul Iași, cinci în județul Botoșani și trei în județul Neamț. Se acordă asistență religioasă în următoarele unități: 17 spitale, două penitenciare și patru unități militare, două cămine de bătrâni și un cămin pentru persoane cu handicap.

I.3. Evidența și prelucrarea documentelor, la nivelul secretariatului

În condica de evidență a documentelor (intrări/expediții) a Centrului eparhial Iași, s-au înregistrat în acest an un număr de 10431 de adrese (19.984 operațiuni intrare-ieșire), dintre care peste o treime au fost lucrate la sectorul administrativ-bisericesc.

Anul acesta, în arhiva Centrului eparhial Iași, pe lângă operațiunile specifice de preluări de materiale arhivistice, fișări, transcrieri de documente etc., au avut loc 4351 rearhivări de documente și au fost întocmite atestate de vechime pentru 23 de persoane.

II. *La nivelul subunităților din cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor*

II.1. *La nivelul cancelariilor de protopopiat*

În Arhiepiscopia Iașilor funcționează 12 protopopiate cu un număr de 1167 de parohii. Situația sediilor acestor instituții este următoarea: număr protopopiate – 12; sedii existente – 10; sedii în curs de construcție – 1; protopopiate fără sediu – 1.

Situația statului de funcții la cancelariile protopopiatelor este următoarea: dintr-un total de 117 posturi, 85 sunt ocupate, iar 32 sunt vacante.

Situația salarizării personalului încadrat la cancelariile protopopiatelor se prezintă astfel: din totalul de 85 de posturi ocupate, 12 persoane sunt plătite în conformitate cu Legea 142/1999, modificată și completată prin OG 10/2002, 53 beneficiază de contribuție de la bugetele consiliilor județene, iar diferența de 20 de posturi sunt plătite din fonduri proprii.

II.1.1. **La nivelul parohiilor**

În conformitate cu hotărârile Adunării eparhiale din 1993, au fost înființate în acest an un număr de nouă parohii.

La acest număr se adaugă numărul de 288 parohii înființate prin transformarea tuturor filiilor în parohii, rezultând un număr total de 297 parohii înființate în anul 2002.

Astfel, Arhiepiscopia Iașilor, cu 12 protopopiate, funcționează în prezent cu următoarea situație de posturi și personal, la nivelul parohiilor: dintr-un total de 2567 posturi, 1311 sunt ocupate, iar 1256 vacante.

Din totalul de 1311 de posturi ocupate, 843 persoane sunt plătite în conformitate cu legea nr. 142/1999, modificată prin OG 10/2002, 388 beneficiază de contribuție de la bugetele consiliilor județene, iar diferența de 80 de posturi sunt plătite din fonduri proprii.

În anul 2002, au fost programați și au urmat **cursurile pastorale și de metodologie didactică** 169 preoți dintre care 68 pentru definitivare, iar 101 pentru promovare.

Întrunesc condițiile de a urma cursurile pastorale și de metodologie didactică un număr de 128 preoți, după cum urmează: 81 pentru cursuri de definitivare, iar 47 pentru cursuri de promovare.

II.1.2. **La nivelul mănăstirilor**

La nivelul Arhiepiscopiei Iașilor statul de funcții al mănăstirilor cuprinde un număr total de 1290 posturi (dintre acestea 146 sunt incluse în statul de personal al Centrului eparhial) din care 978 ocupate și 312 de posturi vacante.

Situația salarizării personalului încadrat pe statul de funcții al mănăstirilor din Arhiepiscopia Iașilor se prezintă astfel: din totalul de 978 posturi ocupate, 161 persoane sunt plătite în conformitate cu legea 142/1999 modificată prin OG 10/2002, 790 beneficiază de contribuție de la bugetul de stat, iar diferența de 27 de posturi sunt plătite din fonduri proprii.

III. *Disciplina personalului*

În ce privește disciplina personalului, în anul 2002 au fost aplicate de către Chiriarh 38 de sancțiuni administrative sau canonice, după cum urmează: 24 de avertismente (conform Codului muncii); patru diminuări de retribuții; 10 avertismente și dojene (conform legiuirilor bisericești).

IV. *Hirotonii și ranguri onorifice acordate*

În anul 2002, situația numerică a preoților hirotoniți, pensionați și decedați și a rangurilor onorifice acordate este următoarea: decedați – 4; pensionați – 17; hirotonii – 32; ranguri acordate: sachelar – 1; iconom – 6; iconom stavrofor – 7; arhimandrit – 1; total ranguri acordate – 15.

Pe parcursul anului 2002 au fost făcute 57 de hirotonii dintre care 32 de preoți pe seama parohiilor vacante.

Activitatea Sectorului administrativ-bisericesc la nivelul anului 2002 a înregistrat o creștere atât ca volum de muncă, cât și ca eficiență. Această creștere a eficienței se datorează atât disciplinei și experienței personalului din acest sector, dar și climatului de dăruire și frățietate existent. Secretul rezultatelor foarte bune în muncă poate fi cuantificat în două cuvinte: pasiune și profesionalism.

Vă rog să-mi oferiți ocazia să le adresez mulțumiri persoanelor din cadrul sectorului administrativ-bisericesc care au abordat, pe parcursul anului 2002, această atitudine față de muncă.

Anul care a început, anunță noi și profunde transformări în activitatea sectorului administrativ-bisericesc, legate mai ales de apariția noului cod al muncii, de legislația în continuă transformare și de apariția unor noi domenii de activitate în cadrul Arhiepiscopiei Iașilor, însă vă asigur că și în acest an vom aborda cu toată seriozitatea și devotamentul activitatea din cadrul acestui sector.

Consilier administrativ-bisericesc,
Pr. Mihai CIOCAN

Sectorul Economic

I. *Analiza economică a veniturilor*

Veniturile realizate în anul 2002 au crescut cu 72,37% față de anul 2001 și ele au provenit, în principal, din următoarele surse:

- a) donațiile primite de la persoanele fizice;
- b) sponsorizări în bani și produse (persoane fizice și juridice);

- c) donații externe în valută;
- d) subvenții de la bugetul de stat;
- e) subvenție de la Primăria municipiului Iași;
- f) subvenție de la Consiliul local Iași;
- g) creșterea producției de lumânări și tămâie datorită cerințelor din teritoriu;
- h) obținerea producțiilor vegetale de pe terenurile arendate mai mari decât în anul 2001.

II. Analiza economică a cheltuielilor

Din total, cheltuielile privind utilitățile înregistrate (gaz metan, energie electrică, apă-canal, salubritate) se prezintă astfel:

	2001	2002	%
Gaz metan	689.845.859	787.315.509	114,13
Energie electrică	398.419.852	723.359.614	181,55
Apă-canal	325.481.456	476.748.493	146,47

Creșterile înregistrate pentru achitarea utilităților s-au datorat modificărilor de preț practicate de regiile respective, după cum urmează:

Denumirea cheltuielii	Tarif	1999	2000	2001	2002	%
1	2	3	4	5	6	col. 6:5
Energie electrică	lei/KW	695	770	1.670	2.823	169,04
Gaz metan	lei/m.c.	915	1.450	3.021	3.274	108,3
Apă	lei/m.c.	3.477	5.230	8.450	12.927	152,98
Canal	lei/m.c.	473	1.900	2.941	4.500	153

Prețurile sunt extrase din facturile emise de furnizor și cuprind taxa pe valoare adăugată.

De asemenea, s-au înregistrat creșteri de preț la materiile prime (parafină cu 12,5%, bumbac cu 2%), carburanți, lubrifianți și piese auto cu 33%.

Salariile personalului au crescut cu 12% prin aplicarea legislației privind protecția socială, creștere ce nu a acoperit cheltuielile suportate de angajați datorită inflației anului 2002 în procent de 17,8%.

III. Analiza activității fără scop lucrativ pe sectoare

Rezultatul activității fără scop lucrativ este negativ datorită cheltuielilor efectuate pe acest segment, din care numai pentru efectuarea construcțiilor și dotărilor, acestea reprezintă 48,73% din total.

Pentru susținerea acestei activități s-au folosit fondurile din donații și din fondurile proprii a activității economice.

IV. *Analiza economică a activității economice pe sectoare*

Activitatea economică cuprinde: activitate de producție și transporturi; activitate comercială; activitate agricolă.

În ceea ce privește activitatea de producție, Atelierul de lumânări și tămâie prezintă un rezultat favorabil datorită producției vândute și încasate, activitate specifică cultului ortodox.

Față de anul 2002, producția de lumânări realizată este de 153.346 tone, o creștere cu două tone de lumânări față de anul 2001, motivat de faptul că cerințele din teritoriu au fost mai mari față de anul precedent.

Activitatea Atelierului de tâmplărie, Atelierul de confecții metalice, parcul auto și Sectorul monumente plus construcții este o activitate internă în scopul realizării unor lucrări de reparații, întrețineri, transporturi, confecții metalice pentru Centrul eparhial, fără a angaja unități specializate care au tarife de lucrări foarte mari.

Din analiza efectuată a lucrărilor executate se constată o economie din următoarele:

- lucrări executate de Sectorul construcții + monumente + arhitectură;
- confecții metalice realizate;
- transporturi interne pentru aprovizionări de marfă.

De asemenea, din verificările Sectorului tehnic a situațiilor de lucrări a firmelor constructoare, s-a obținut și o reducere a cheltuielilor ca și cheltuieli necuvenite.

Activitatea comercială s-a desfășurat prin pangarul Catedralei mitropolitane, unde s-au vândut lumânări și obiecte de cult și prin Casa „Nicodim” unde spațiile excedentare au fost închiriate, folosindu-se aceste fonduri pentru întreținerea lăcașului de cult.

Activitatea agricolă realizează în anul 2002 o producție de grâu de 256.360 kg și o producție de struguri de 132.415 kg, producții obținute de pe terenurile proprii ale Centrului eparhial.

Fondurile obținute au fost folosite pentru continuarea lucrărilor Centrului de Diagnostic și Tratament „Providența”.

V. *Analiza activității caritative pe sectoare*

Activitatea caritativă s-a desfășurat atât prin Cabinetele medicale „Sf. Panteimon” și „Sf. Ap. Petru și Pavel” și prin Sectorul „Diaconia”.

Rezultatul pozitiv obținut de cabinetele medicale constituie sursă pentru amenajările și dotările, lucrări începute în anul 2002 și care se vor finaliza în primul trimestru al anului 2003.

Sectorul „Diaconia” a obținut venituri din donații în vederea sprijinirii activităților caritative, încheind la sfârșitul anului 2002 cu un rezultat pozitiv, rezultat ce va fi reportat pentru începutul anului 2003, în vederea realizării programelor sale.

VI. *Situația economico-financiară pentru Centrul eparhial*

Toată activitatea s-a desfășurat cu un personal de 217 angajați, din care 71 angajați cu convenție civilă și 146 de angajați cu contract de muncă.

Pentru aceste persoane s-au achitat salarii și cheltuieli salariale conform legislației în vigoare.

Rezultatul favorabil obținut la 31 decembrie 2002 va constitui sursă de finanțare pentru activitatea anului 2003 privind lucrările începute și nefinalizate, precum și pentru eventualele calamități, ajutoare sinistrați etc.

Propuneri privind înființarea și funcționarea sectorului silvic și agricol

Permanența Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor întrunită în ședință de lucru în data de 7 februarie 2003, a hotărât că pentru bunul mers al treburilor eparhiei sunt necesare unele măsuri care să contribuie la o mai bună împlinire a misiunii Bisericii, în contextul de astăzi. În acest sens, Permanența Consiliului eparhial propune spre sancționare Adunării eparhiale următoarele:

a) *Înființarea Sectorului silvic și agricol* în cadrul Centrului eparhial Iași cu o structură ce va fi stabilită de către organul executiv, având în vedere suprafețele mari de terenuri silvice și agricole ce au fost retrocedate și obținute pentru mănăstirile, schiturile și parohiile din Arhiepiscopia Iașilor, în județele Iași, Neamț și Botoșani, precum și necesitatea administrării lor cât mai eficient și în conformitate cu normele silvice și agricole, în vederea obținerii unor venituri corespunzătoare pentru susținerea operei pastorale și social-caritative a Arhiepiscopiei Iașilor și, de asemenea, prevederile art. 106, lit. „a”, art. 94, lit. „e” și „f” din Statutul de organizare și funcționare al Bisericii Ortodoxe Române;

b) *Administrarea întregului fond forestier* de către Centrul eparhial Iași prin *Sectorul silvic și agricol* deoarece toate demersurile pentru retrocedarea și obținerea terenurilor cu vegetație forestieră au fost inițiate, susținute și realizate în exclusivitate de către Centrul eparhial Iași care a dat asigurări că terenurile forestiere pe care le dobândește în proprietate potrivit legii vor fi administrate în regim silvic și veniturile vor fi folosite în scop social-misionar și pentru ca administrarea fondului forestier să se facă unitar și coordonat, iar veniturile să fie folosite în mod eficient și solidar pentru ajutorarea parohiilor, mănăstirilor și schiturilor sărace și susținerea activităților social-caritative ale Arhiepiscopiei Iașilor;

c) *Înstrăinarea terenurilor agricole și cu vegetație forestieră* care sunt proprietatea Arhiepiscopiei Iașilor sau a subunităților acestora să se facă doar cu acordul Consiliului eparhial, iar contractele încheiate de către proprietarii acestor terenuri să fie aduse neîntârziat la cunoștința Consiliului eparhial spre avizare.

Consilier economic,
Pr. Iulian NECULA

Contabil șef,
Ec. Gabriela MANGIROV

Sectorul Cultural

Raport privind activitatea cultural-misionară din Arhiepiscopia Iașilor în anul 2002

Misiunea prin cultură s-a desfășurat în anul 2002 prin dezvoltarea și aprofundarea activităților reușite în anul anterior, printr-o mai atentă preocupare în mediatizarea evenimentelor spirituale, a proiectelor și lucrărilor pastoral-misionare și social-filantropice din Arhiepiscopia Iașilor, și printr-o deschidere mai accentuată către cooperare și parteneriat cu instituții de cultură, învățământ și mass-media din țară și din străinătate.

În sinteza împlinirilor cultural-misionare din anul care s-a încheiat vom regăsi eforturile și contribuția sectorului cultural la evenimentele majore din 2002: aniversarea a 360 de ani de la Sinodul ortodox internațional de la Iași (1642), proclamarea canonizării Sf. Ierarh Petru Movilă (†1646), mitropolitul român al Kievului, aducerea moaștelor Sf. Cuvios Ioan Casian (†435) de la Marsilia la Iași, cu prilejul hramului Catedralei mitropolitane de la 14 octombrie.

I. Activitatea editorială

La intrarea în cel de-al doilea deceniu de activitate sub denumirea „Trinitas”, Editura mitropolitană a realizat un salt valoric, atât în privința creșterii gradului de profesionalizare a angajaților cât și în privința calității lucrărilor, cu efecte imediate în plan economic-financiar.

Activitatea editorială din anul 2002 a fost deosebit de bogată, materializându-se în apariția a 22 de titluri de carte, periodicele mitropolitane („Candela Moldovei”; „Teologie și Viață”), pliante, calendare, afișe, ilustrate, coperti de casete și CD-uri etc. Analiza statistică a distribuției publicațiilor editate în 2002 arată că la începutul anului curent 81,18% din produsele de anul trecut erau deja vândute. Acest succes de difuzare se datorează unei practici manageriale care a avut în vedere trei criterii esențiale: selectarea și promovarea acelor autori și titluri care au impact și sunt căutate de public; o mai mare acuratețe în redactarea și paginarea cărților; o viziune grafică a copertilor și a aspectului general, care să îmbine modernitatea cu tradiția.

Dintre lucrările realizate în anul 2002, remarcăm:

a) cărți editate cu prilejul evenimentelor jubiliare și pentru pregătirea hramului Catedralei mitropolitane de la 14 octombrie: *Sinodul de la Iași și Sf. Petru Movilă*, 600 p.+ 16 planșe color; Prof. Emilian Popescu și Diac. Mihai Iordăchescu, *Sf. Ioan Casian. Viața și învățătura lui*, 192 p.

b) manuale de teologie și lucrări de doctorat ale profesorilor de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” – Iași: Pr. Conf. Nicolae Chifăr, *Istoria creștinismului*, vol. III, 254 p; Pr. Conf. Nicolae Chifăr, *Teologie și spiritualitate patristică*, 208 p; Pr. Conf. Gheorghe Popa, *Lege și iubire. Coordinate biblice și hermenutice pentru Teologia morală*, 152 p; Pr. Conf. Ion

Vicovan, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. I și II, 304 p. + 376 p; Pr. Conf. Ion Vicovan, *Dați-le voi să mănânce! Filantropia creștină – istorie și spiritualitate*, 302 p; Pr. Lect. Mihai Vizitiu, *Filantropia divină și filantropia Bisericii după Noul Testament*, 180 p;

c) cărți de evlavie și spiritualitate ortodoxă: Arhim. Ioanichie Bălan, *Viața Părintelui Cleopa*, 336 p. + 16 planșe color; Protos. Petroniu Tănase, *Ușile pocăinței*, ed. a II-a, 126 p; acatiste, cuvinte de învățătură ale Părintelui Cleopa;

d) monografii și lucrări privind conservarea patrimoniului cultural-spiritual românesc: Arhim. Timotei Aioanei, *Schitul Vovidenia*, ed. a II-a, 54p. + 8 planșe color; Pr. V. Vaida și Prof. D.D. Rădăuceanu, *Biserica Sf. Nicolae-Copou, ctitoria lui Nicolae Iorga*, 40 p. + 12 planșe color; Prof. Costin Merișca, *Istoricul satelor Miclăușeni și Butea din județul Iași*, 142 p.+32 planșe alb-negru; *Patrimoniul religios românesc – permanență spirituală*, 384 p; *Conservarea și restaurarea patrimoniului cultural*, 332 p. + 48 planșe color.

În cursul anului 2002, editura a participat la mai multe târguri și saloane de carte, primind numeroase aprecieri pentru activitatea culturală și misionară pe care o desfășoară.

Premii obținute:

- **Premiul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România** pe anul 2002, secțiunea „*Carte didactică și școlară*”, pentru „*Strop de ler*”, vol. I și II, de V. Munteanu și V. Bârleanu;

- **Premiul „Ovidiu”** pentru „*editarea culturii clasice, latine și neoromane*”, la Târgul național de carte Librex, ediția a X-a, aprilie 2002.

La 1 ianuarie 2003, Editura Trinitas avea 19 angajați (redactori, tehnoredactori, corectori, designeri), coordonați de Dl Redactor-șef Constantin Sturzu.

II. Activitatea tipografică

Lucrând în strânsă cooperare cu editura, Tipografia mitropolitană (cu cele două secții: A. Mănăstirea Golia, B. Mănăstirea Neamț) a contribuit din plin la creșterea calității publicațiilor care poartă marca Trinitas și a susținut, ca și în anii precedenți, întreaga activitate cultural-misionară din Arhiepiscopia Iașilor. S-au executat în condiții optime cele 182 comenzi interne (primite de la editură) și s-au căutat, prin intermediul serviciului de marketing, și alte lucrări pentru beneficiari externi (51 comenzi), în vederea obținerii unor venituri suplimentare care să susțină activitățile misionare.

Ca volum, producția tipografică din anul 2002 a fost cu 20% mai mare decât cea din anul precedent. Ponderea veniturilor realizate prin comenzi interne reprezintă 80% din totalul veniturilor.

Alături de cărțile menționate la prezentarea activității editoriale, au văzut lumina tiparului numeroase alte publicații, cu tiraje diferite: zeci de mii de cărți, 6 numere din buletinul oficial al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, „*Candela Moldovei*” (tiraj: 10.000 exemplare), 2 numere din „*Teologie și Viață*” (tiraj: 2.500 exemplare), mii de pliante, ilustrate, icoane, iconițe, 325.000 de calendare pentru anul 2003 ș.a.

Pe linia reutilizării și re tehnologizării, prioritară în strategia managerială din ultimii ani, s-au efectuat reparații curente și capitale la utilajele tipografice, revizii periodice ale tuturor echipamentelor, s-au achiziționat componente noi și câteva mașini strict necesare pentru buna desfășurare a procesului de producție: o mașină de broșat carte, un dispozitiv de laminare coli, 4 ordinatoarele noi. Pentru îmbunătățirea fluxului de distribuție a producției tipografice, în luna decembrie 2002 a fost cumpărată o autoutilitară Mercedes 410 și un autoturism Volvo 740.

În cele două secții ale Tipografiei Trinitas își desfășoară activitatea 39 de angajați, în frunte cu directorul lor, Arhim. Vitalie Danciu, starețul Mănăstirii Golia și responsabilul economic pentru întreaga activitate de la Trinitas.

În plan administrativ-gospodăresc, menționăm că în primăvara anului 2002 s-a terminat de amenajat mansarda noii clădiri de la Trinitas și s-au organizat aici câteva birouri, insuficiente totuși pentru buna desfășurare a activității. La solicitarea Mitropoliei, Primăria Iași a încredințat pentru folosința Mănăstirii Golia o clădire situată pe str. Cuza Vodă nr. 53. Pentru prima parte a acestui an sunt prevăzute lucrări urgente de reparații și amenajare a imobilului.

III. *Radio TRINITAS*

Aflat în al cincilea an de când este prezent zilnic în viața publică a ieșenilor, Radio Trinitas a devenit, încet dar sigur, un prieten devotat pentru cei mai mulți dintre iubitorii de cultură și spiritualitate din vechea capitală a Moldovei. Potrivit cotei de audiență care rezultă din analizele statistice efectuate la jumătatea anului trecut, lungimea de undă 92,7 FM este căutată de un număr din ce în ce mai mare de ascultători: 5% din populația totală a Iașilor ascultă cu consecvență Radio Trinitas, iar dintre ascultătorii de radio 16% preferă să rămână pe lungimea noastră de undă în cea mai mare parte a timpului de audiență.

La nivelul Institutului Trinitas se fac eforturi deosebite pentru susținerea financiară, managerială și redacțională a postului de radio. Obiectivele urmărite în cursul anului 2002 au fost: omogenizarea echipei redactionale și a departamentului tehnic, prezența mai intensă a radioului în viața Bisericii și în societate, creșterea calității emisiunilor și adaptarea grilei de programe contextului spiritual, cultural și social în care trăim, dezvoltarea producției de casete și CD-uri audio, atragerea de sponsori, extinderea ariei de emisie în toate județele Moldovei.

S-a reorganizat echipa redacțională, fiind numit un nou director executiv în persoana P.C. Diac. Insp. Ciprian Apetrei, s-a lucrat intens pentru îmbunătățirea calității emisiunilor și pentru implementarea noii grile de programe. Personalul angajat la Radio Trinitas numără în prezent 28 de persoane, dintre care numai 17 cu normă întreagă.

În studiourile de producție au fost pregătite matrite pentru înregistrări de omilii, cântări psaltice, povestiri pentru copii, care au fost apoi multiplicare, în colaborare cu firma Roton S.A. Iași, din comercializarea acestora obținându-se fonduri pentru susținerea radioului. Iată aici doar câteva dintre cele 12 titluri de casete și CD-uri audio produse la Radio Trinitas în 2002:

- I.P.S. Daniel, *Post și pocăință; Milostenie și rugăciune;*
- Părintele Cleopa, *Frica de Dumnezeu; Iubirea de Dumnezeu;*

- P.S. Ioachim al Hușilor, *Ocrotiți darul sfânt al vieții*;
- Corala Trinitas, *Colindul sfânt și bun*;
- *Acatistul Sf. Cuvioase Parascheva*;
- *Viața Sfântului Ioan Casian*.

Deși s-au făcut numeroase intervenții, la nivel local și central, nu s-a reușit încă obținerea unei rețele de frecvențe locale în principalele orașe de pe teritoriul Mitropoliei (Suceava, Botoșani, Roman, Bacău, Vaslui, Huși, Piatra Neamț, Pașcani) pentru extinderea ariei de emisie. Explicația se găsește probabil și în tranziția legislativă din domeniul comunicațiilor și audiovizualului, știut fiind faptul că în 2002 Consiliul Național al Audiovizualului nu a acordat nici o licență de emisie pentru radio.

În schimb, datorită sprijinului acordat cu generozitate de S.C. Comat S.A. Iași, de la 31 decembrie 2002 Radio Trinitas poate fi ascultat prin intermediul rețelei Internet din orice punct de pe glob, cu condiția ca auditoriul să fie conectat la rețea.

IV. Prezența în rețeaua Internet și dezvoltarea sectorului multimedia

Posibilitatea audierii postului de radio Trinitas pe Internet constituie o realizare excelentă, care nu ar fi fost posibilă dacă nu ar fi existat sprijinul unui sponsor din România, deși s-a apelat și la alți români stabiliți de multă vreme în statele prospere din America de nord sau în Europa occidentală. Din datele statistice oferite de compartimentul informatizare rezultă că în primele 20 de zile din ianuarie 2003 au accesat site-ul *www.trinitas.ro* pentru a audia emisiunile de la radio Trinitas 2000 de ascultători din 10 țări.

De altfel, în anul 2002 un obiectiv important din activitatea Institutului Cultural-Misionar TRINITAS l-a reprezentat constituirea Departamentului informatizare, strict necesar pentru întreținerea celor 45 de ordinatoare din rețeaua proprie și pentru dezvoltarea de aplicații software moderne. Echipei de informaticieni de la Trinitas i se datorează noua prezentare a site-ului Mitropoliei (*www.mmb.ro*) și a site-ului *www.trinitas.ro*, unde este prezentată, cu detalii și imagini, activitatea cultural-misionară din Arhiepiscopia Iașilor. De la magazinul virtual cu un aspect deosebit de atrăgător cyber-cumpărătorul poate achiziționa cărți, casete sau CD-uri produse la Trinitas.

În același timp, anul 2002 a adus o dezvoltare a departamentului multimedia, care și-a diversificat producția, prin cooperare cu editura și postul de radio. Dintre cele mai bine distribuite produse multimedia menționăm aici câteva:

- *Sfânta Parascheva, ocrotitoarea pelerinilor* (cu texte în română, franceză, engleză și greacă);
- *The Way of Orthodox Monasticism in Iasi County*;
- *Mănăstirea Sf. Trei Ierarhi*.

În anul 2002 s-au pus bazele studioului audio-video, însă datorită lipsei de personal calificat activitatea se află în faza de început, lucrându-se cu colaboratori externi.

V. *Întruniri spiritual-academice, conferințe, concerte, expoziții, pelerinaje, activități cu tineretul*

Având în vedere importanța misionară a evenimentelor culturale și beneficiul lor spiritual, sectorul cultural s-a implicat atât în organizarea cât și în participarea activă la astfel de evenimente.

- **Procesiunea religioasă de Florii**, 27 aprilie 2002: Radio Trinitas a efectuat transmisiuni în direct din principalele orașe ale eparhiei, contribuind astfel la popularizarea unei tradiții creștine care trebuie păstrată și extinsă.

- **Zilele Institutului Cultural-Misionar Trinitas** și concertul extraordinar Tudor Gheorghe „Primăvara simfonic”, desfășurat la Teatrul Național „V. Alecsandri” – Iași, 22-24 iunie 2002.

- La **Centrul Cultural-Pastoral „Sf. Daniil Sisastrul” – Durău** au avut loc importante întruniri teologice și culturale, dintre care menționăm aici:

- **Consultația ecumenică** „*Autoritate și învățătură autoritativă*”, 1-7 iulie 2002, întrunire de lucru a Comisiei „Credință și Constituție” din cadrul Consiliului Ecumenic al Bisericilor;

- **Colocviul internațional ecumenic** „*A fi episcop astăzi. Demnitatea și dificultățile unei misiuni*”, 17-19 septembrie 2002, organizat în colaborare cu Secretariatul de Stat pentru Culte – București și Dieceza romano-catolică de Padova (Italia);

- **Cursurile de perfecționare a muzeografilor și ghizilor de la colecțiile eclesiastice și monumentele istorice religioase din România**, organizate de Secretariatul de Stat pentru Culte în perioada 20-30 septembrie. Suportul de curs a fost tipărit cu cheltuiala Mitropoliei la Tipografia Trinitas.

- Alături de publicațiile pregătite special pentru hramul Catedralei mitropolitane de la 14 octombrie și de programele radiofonice adecvate sărbătorilor, sectorul cultural a participat la organizarea **Expoziției jubiliare de artă românească din sec. al XVII-lea** (Mănăstirea Sf. Trei Ierarhi, octombrie 2002) și a organizat un concert extraordinar Tudor Gheorghe la Sala Sindicatelor. În cooperare cu firma TEKART din București, sectorul cultural a realizat medalia jubiliară „360 de ani de la Sinodul internațional ortodox de la Iași (1642)”.

- **Participarea la pelerinajul cu moaștele Sf. Cuvios Ioan Casian** la mănăstiri din Moldova și la aniversările istorice din anul 2002: *600 de ani de la sfințirea Mănăstirii Bistrița și 400 de ani de la ctitorirea Mănăstirii Secu din jud. Neamț*.

- În seara zilei de 22 decembrie, la Catedrala mitropolitană din Iași a avut loc concertul „Colindul sfânt și bun”, organizat de Radio Trinitas, cu participarea a 8 grupuri corale, formate din tineri, elevi și studenți pasionați de muzica religioasă.

- În perioadele de pregătire pentru marile sărbători creștine (Învierea Domnului, Nașterea Domnului), Institutul Trinitas a colaborat la organizarea conferințelor spiritual-academice, iar Radio Trinitas a transmis ample relatări și interviuri cu invitații.

- **Participare la întruniri care au avut loc în afara Eparhiei**: Seminariile de martirologie organizate de Fundația „St. Gerhardt” – Stuttgart (Germania), la

Timișoara (luna mai) și Suceava (luna noiembrie); Masa rotundă „Religie și Democrație” (Timișoara, 30 mai-1 iunie); Al IX-lea Colocviu al Conferinței Europene a Radiourilor Creștine, „Identitate europeană și diversități culturale”, Malta, 14-17 noiembrie 2002.

În luna noiembrie 2002, Arhim. Vitalie Danciu, Directorul Tipografiei mitropolitane Trinitas a făcut o vizită de studiu în SUA, unde a prezentat realizările Institutului Cultural-Misionar Trinitas și a stabilit legături de colaborare cu credincioșii ortodocși români din acea zonă.

VI. Filantropia prin cultură și cooperarea cu celelalte sectoare de la Centrul eparhial Iași

Cu binecuvântarea I.P.S. Mitropolit Daniel, s-a continuat proiectul „Filantropia prin cultură”, inaugurat în anul 2000, care are ca obiectiv donarea de publicații religioase către unități bisericești și instituții cu profil educativ sau social-filantropice.

Activități cultural-filantropice:

- Donații de publicații religioase către diferite instituții (școli, spitale, parohii, protopopiate, mănăstiri): 49.400 cărți de rugăciune tipărite în Grecia și finisate la Trinitas (valoare 49.400.000 lei), iconițe: 10.000 bucăți (valoare: 3.000.000 lei), alte publicații (8 milioane lei);

Publicarea volumului de versuri pentru copii: „Să vă spun ce iubesc”, de Cornelia Măriuța, în 400 exemplare, cu cheltuiala Mănăstirii Golia (4.500.000 lei);

- Difuzarea de emisiuni privind activitățile filantropice ale Mitropoliei (sectorul „Diaconia”) și programe referitoare la implicarea Bisericii în proiectele social-caritative (Centrul eparhial Iași, protopopiate, parohii, mănăstiri); campanie de întrajutorare susținută în cadrul emisiunii „Univers FM”;

- Cooperarea cu sectorul „Diaconia” la desfășurarea unor proiecte social-filantropice: expoziție de icoane pictate de copii (la Mănăstirea „Sf. Trei Ierarhi”, octombrie 2002), proiectul „Ei sunt viitorul” (decembrie 2002).

Activitatea cultural-misionară din anul 2002 s-a desfășurat în strânsă cooperare cu toate sectoarele de la Centrul eparhial Iași, prioritate având însă cooperarea cu sectorul învățământ, cel mai apropiat ca lucrare. S-au publicat cărți având ca autori profesori de la Facultatea de Teologie Iași, s-a lucrat la finalizarea manualelor de Religie pentru clasele V-VIII, care au fost înaintate spre avizare la Sectorul de învățământ al Patriarhiei Române, s-a păstrat mereu legătura cu școlile teologice din eparhie pentru organizarea de întruniri și înregistrări de muzică religioasă. De asemenea, la organizarea hramului Catedralei mitropolitane, a existat o bună colaborare între Institutul Trinitas și Institutul ecumenic „Sf. Nicolae” din cadrul sectorului învățământ, precum și cu Biblioteca ecumenică „D. Stăniloae” sau cu Centrul „Resurrectio”.

Activitatea cultural-misionară de la Centrul eparhial a fost sprijinită și susținută în toată eparhia de către unitățile bisericești locale (protopopiate, parohii, mănăstiri), precum și de către asociațiile creștine pentru mireni (Frăția Ortodoxă

Română, Asociația Studenților Creștini Ortodocși din România, Asociația Medicilor și Farmaciștilor Ortodocși din România etc.).

VII. *Cooperarea cu alte instituții de cultură, învățământ și mass-media*

Majoritatea proiectelor cultural-misionare din anul 2002 s-au desfășurat în cooperare cu alte instituții, bisericești sau laice. Dintre instituțiile de cultură cu care a existat o bună cooperare în 2003, menționăm aici: Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Iași, Complexul național muzeal „Moldova”, Teatrul Național „V. Alecsandri”, Universitatea de Arte „George Enescu”, Institutul de Filologie Română „Al. Philippide”, Muzeul Literaturii Române.

În privința mediatizării evenimentelor bisericești, Institutul Cultural-Misionar Trinitas a menținut o relație de cooperare cu presa locală, scrisă și audiovizuală, în vederea reflectării cât mai corecte a vieții Bisericii în societate.

Susținerea financiară a activității cultural-misionare din anul 2002 a fost asigurată de către Arhiepiscopia Iașilor, însă se cuvine să adresăm mulțumiri și principalilor noștri sponsori, care sunt: S.C. Antibiotice S.A., S.C. Comat S.A., Primăria Iași, Protopopiatul Iași 2, Protopopiatul Iași 1, S.C. Iulius Group, S.C. Tehnoton S.A.

VIII. *Institutul Ecumenic „Sf. Nicolae”*

1. *Activități educative, cursuri:*

- Curs intensiv de limbă engleză (WCC Intensive English Language Training Course), sponsorizat de Consiliul Ecumenic al Bisericilor (WCC Geneva), s-a desfășurat în perioada 18 martie-25 mai 2002. Au participat studenți din: Albania, Armenia, Cehia, Bulgaria, Serbia, Belarus, Kyrgyzstan, Estonia și România.

- Cursuri de calificare (în colaborare cu THR București): ghid de turism, recepționar hotel, ghid național de turism, agent de turism, 4 martie-20 septembrie 2002, pentru personalul din Mitropolia Moldovei și Bucovinei.

- Cursul de pregătire și consiliere în amenajarea și întreținerea spațiilor verzi, în perioada 16-27 septembrie 2002, în parteneriat cu specialiști din Scoția: s-a început amenajarea spațiilor verzi de la Bucium, Durău, Balțătești.

Lecții de educație religioasă și civică la grădinițele „Sf. Nicolae”, „Sf. Parascheva” și nr. 10, în cadrul proiectului „Grădinițele creștine”.

2. *Programe ecumenice*

- Săptămâna de rugăciune pentru unitatea creștinilor, 18-25 ianuarie, la care au fost implicați reprezentanți ai celor două Biserici, Ortodoxă și Romano-Catolică, Facultatea de Teologie „Dimitru Stăniloae” din Iași, Institutul Teologic Romano-Catolic și parohii din ambele eparhii.

- Seminarul ecumenic „Teologie și Spiritualitate Ortodoxă”, organizat în cooperare cu Institutul Ecumenic de la Bossey, Elveția, în perioada 28 aprilie – 8 mai 2002; au participat pastori și reprezentanți ai Bisericilor din 11 țări.

- Ziua Mondială de Rugăciune a Femeilor, Sala „Dr. Iustin Moiescu”, 1 martie, cu participarea a 100 de persoane.

- Susținerea Bibliotecii „Dimitru Stăniloae” cu 400 de volume de carte în limba engleză și ediția completă pe ultimii 20 de ani ai revistelor „Theology”, adusă la zi, sau colecția revistei „Journal of Moscow Patriarchate” prin donația Pr. Francis House din Anglia.

- „Despre Biserica Ortodoxă din România”, seminar de studii pentru Pr. Ian Randall, 11-21 noiembrie 2002.

3. Activități culturale:

- Seminar despre drepturile omului, Iași, 31 septembrie - 4 octombrie, 2002;

- O Biserică Ortodoxă: Istoria, Arta Comunitate, CD de prezentare a iconografiei, artei și arhitecturii unei Biserici ortodoxe în sistem multi-media.

- Restauratio et Patrimonia – cooperare cu restauratori din Anglia și Belgia în folosul Centrului Resurrectio și Facultății de Teologie.

- Editarea și publicarea cărții *Istoricul satelor Miclăușeni și Butea din județul Iași*, de Costin Merișca, Editura TRINITAS, în folosul Mănăstirii și al Castelului de la Miclăușeni.

4. Reprezentări la întruniri internaționale

- Comisia „Biserică și Societate” a CEC – Elveția, Sigriswil, 25-28 aprilie 2002;

- Vizita unei delegații de cinci persoane din partea Mitropoliei Moldovei și Bucovinei la Chelmsford și semnarea unui protocol de cooperare pe plan educativ, social și diaconal;

- Vizita grupului vocal psaltic Byzantion în Grecia, 26 februarie – 6 martie;

- „Autoritatea și predica cu autoritate”, seminar organizat la Durău de Universitatea „Faith and Order” a Consiliului Ecumenic al Bisericilor, 1-8 iulie 2002.

5. Vizite ale unor personalități din mișcarea ecumenică

- Thomas Blinkhorn – Banca Mondială – 9-10 mai 2002 vizită de informare la monumentele istorice de interes patrimonial cu scopul de a finanța unele proiecte.

- Hans Hodel, 28-30 septembrie, de la Organizația Interfilm, Elveția – pentru propunere de seminar cu privire la efectele artelor vizuale asupra educației creștine.

- Tristram Engelhardt, profesor de Bioetică, o conferință inaugurală cu ocazia binecuvântării de început de an 2002-2003.

- Excelența Sa Joris A.O.L. Vercammen, Arhiepiscop de Utrecht, Primatul Bisericii Vechi Catolice, Iași, 15-17 aprilie 2002, cu susținerea conferinței: Mișcarea Bisericii astăzi într-o lume multiculturală și secularizată.

- Chris Newlands, preot anglican, cu un grup de donatori și binefăcători din Anglia, 18-22 august, pentru Spitalul Providența și Dr. Clunet.

- Hans Brennsteiner și Thomas Gruber, 10-12 aprilie 2002 – donații de materiale și echipamente agricole la unele unități ale Mitropoliei: mănăstirile Bucium, Vlădiceni, Războieni, Miclăușeni.

- Athenagoras Peckstadt, Bruges – Belgia, 12-14 aprilie 2002, întâlniri formale cu autoritatea bisericească, participare la viața liturgică a Bisericii „Sf. Nicolae Domnesc”.

6. *Programe social-misionare*

- Distribuirea a două camioane de ajutoare materiale din Norvegia la diferite instituții, ianuarie 2002;

- Participarea la Proiectul „Pădurea de Argint” derulat de Sectorul „Diaconia”, începând cu luna aprilie 2002 – perioadă nedeterminată;

- Program de asistență spirituală și pastorală pentru persoanele în vârstă din Parohia „Sf. Ap. Toma” din Iași, 3-5 iunie 2002 în folosul a 30 de persoane de vârstă a treia;

- Cluburi de vacanță pentru copii, 8 - 12 iulie 2002, 15-19 iulie 2002, pentru 40 de copii în fiecare serie, din cartierele Dacia, Sărărie și Alexandru, Iași;

- Tabăra pentru copii la Mănăstirea Durău, 7-10 august 2002, în favoarea Centrului de Primire pentru Copiii Străzii „Sf. Andrei” – Iași;

- Pelerinaj pentru bătrâni, 2 iulie 2002, Sărbătoarea „Sf. Ilie”, pentru 30 de persoane din diferite parohii sărace, în cadrul proiectului „Pădurea de Argint”;

- Programul „O șansă pentru progres”, decembrie 2001-iunie 2002, 28 ședințe de informatică pentru 18 participanți, în principal copiii de la Centrul de Primire pentru Copiii Străzii „Sf. Andrei” – Iași;

- Proiect de finanțare în lb. engleză pentru Centrul „Sf. Ilie” de la Miclăușeni;

- Proiect de finanțare în lb. engleză pentru Centrul de Conferințe și Medicină preventivă Providența II;

Informare, cazări și hrană, program logistic, coordonarea activității a peste 120 de voluntari la hramul Sf. Cuvioase Parascheva.

IX. *Centrul de Pelerinaje „Sf. Parascheva”*

- Organizarea de pelerinaje în țară a constituit, cantitativ, cea mai mare parte a activității derulate. S-au oferit servicii de turism religios pentru 3.633 de pelerini în special pentru obiectivele din Bucovina și regiunea Neamț, în urma organizării a 110 pelerinaje, parcurgându-se în total 70.485 km.

- Servicii pentru 604 pelerini din străinătate, de diferite confesiuni creștine, care au vizitat țara noastră în cadrul a 35 de pelerinaje, de care au beneficiat pelerini din Marea Britanie, Grecia, Polonia, Bulgaria, Franța, Elveția, Germania, Olanda, Serbia, Norvegia.

- Pelerinajele organizate în străinătate au inclus: Pelerinajul pentru tineret – Taizé, Întâlnirea Europeană de Iarnă de la Paris, alte două pelerinaje în Franța, câte un pelerinaj în Italia, Grecia și la Constantinople.

- S-au organizat pelerinaje cu caracter social-caritativ, organizate de preoți parohi, de profesori de religie din școli.

- Susținerea Centrului eparhial (subunități ale Mitropoliei Moldovei și Bucovinei) s-a concretizat în asigurarea în regim gratuit a transportului și

ghidajului pentru grupul de pelerini de la Marsilia; pelerinaj în sudul României pentru Seminarul Teologic „Sf. Vasile cel Mare”.

În colaborare cu Institutul Ecumenic „Sf. Nicolae” a organizat în perioada 18 martie-10 octombrie 2002, trei cursuri de calificare și specializare în turism.

X. Concluzii

Activitatea cultural-misionară din anul 2002 cuprinde numeroase și valoroase împliniri. În același timp, realizările de până acum deschid noi perspective și ne arată cât de mult mai avem de făcut. Proiectele pentru anul 2003 vin în directă continuitate cu ceea ce s-a făcut bine în anul precedent. Ne exprimăm speranța că vom găsi susținători entuziaști pentru activitatea cultural-misionară și în acest an.

Consilier cultural,
Pr. Nicolae DASCĂLU

Sectorul învățământ

Dare de seamă pe anul școlar 2001-2002

Dezvoltarea învățământului teologic de toate gradele (universitar, postliceal, liceal și profesional) și, mai ales, creșterea calitativă a acestuia, a constituit, și în anul școlar 2001-2002, o preocupare de prim ordin a Înalț Prea Sfințitului Mitropolit Daniel și implicit a sectorului învățământ. Potrivit noii orientări dată de Înalț Prea Sfinția Sa, învățământului teologic în cadrul Consfătuirii cu cadrele didactice de la Seminariile Teologice din Arhiepiscopia Iașilor, desfășurată la Centrul Cultural-Pastoral Durău în zilele de 11-12 septembrie 2001, orientare potrivit căreia școlile teologice „trebuie să devină școli misionare”, atenția tuturor factorilor educativi, atât de la centru cât și din școlile noastre, a fost concentrată asupra atingerii acestui obiectiv, adică formării pastoral-misionare a elevilor seminariști, în principal punându-se accent pe cele trei categorii de activități enunțate în cadrul Consfătuirii amintite: *liturgice, culturale și filantropic-sociale*.

Pe lângă acest obiectiv, care are în vedere, în primul rând, conținutul învățământului teologic, în Adunarea Eparhială din 4 februarie 2002 au fost enunțate, pentru anul școlar 2001-2002, o serie de obiective de ordin administrativ și al resurselor umane: a) obținerea statutului de personalitate juridică de către cel mai tânăr Seminar Teologic (este vorba de cel din Piatra Neamț); b) aplicarea hotărârii Consiliului eparhial luată în Permanența din 19.07.2001, privind acordarea binecuvântării arhieresti cadrelor didactice care doresc să participe la diferite concursuri; c) creșterea numărului cadrelor didactice titulare; d) dezvoltarea bazei materiale a școlilor teologice.

Cum au fost îndeplinite aceste obiective?

Activitatea liturgică

Ținând cont că „teologia adevărată este teologia care se manifestă în cult”, în anul școlar trecut s-a realizat o cooperare mai strânsă între școlile teologice și protopopiate, concretizată prin prezența corurilor și grupurilor corale de la toate seminariile la hramurile bisericilor, mai ales la cele de pe raza protopopiaterelor în care funcționează școli teologice, la sărbătorile importante, la slujbele arhieresti și misionare, pelerinaje etc.

Activitatea culturală

Întelegând că tinerii teologi trebuie să fie și adevărați „animatori culturali”, școlile teologice, în colaborare cu protopopiaterelor, s-au implicat în evenimentele culturale naționale și bisericești, comemorări, aniversări etc., susținând concerte de muzică patriotică, religioasă, colinde, nu numai în protopopiaterelor pe raza cărora își desfășoară activitatea, ci și în alte protopopiate. Exemplu, corul Seminarului Teologic „Sf. Gheorghe” – Botoșani, înainte de Nașterea Domnului a susținut un concert în Municipiul Pașcani, bucurându-se de aprecieri cu totul deosebite.

Activitatea filantropic-socială

Tinerii teologi au participat la asemenea activități, în principal în vacanțele de Crăciun și Paști când protopopiaterelor și parohiile desfășoară mai intens acțiuni de acest gen, iar elevii și studenții pot ajuta în derularea lor.

Ca urmare a demersurilor insistente făcute de Centrul eparhial, Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sf. Împărați Constantin și Elena” din Piatra Neamț, începând cu anul școlar 2002-2003, și-a dobândit statutul de personalitate juridică, funcționând în cadrul Grupului școlar „Gh. Carțeanu”, unde, prin bunăvoința doamnei directoare și a întregului consiliu de administrație, a primit spațiu corespunzător desfășurării activităților școlare specifice seminarului. Adresăm un cuvânt de mulțumire Domnului Inspector general Emil Creangă și celorlalți inspectori din cadrul Inspectoratului Școlar Județean Neamț, care ne-au sprijinit consecvent în demersurile noastre.

Începând cu anul școlar 2001-2002, s-a aplicat hotărârea *Permanenței Consiliului eparhial* din 19.07.2001, în sensul că profesorii care au dorit să participe la diferite concursuri (transfer, definitivat, titularizare, gradul II sau gradul I) nu au primit binecuvântarea (acordul) Înalț Prea Sfințitului Mitropolit Daniel pentru a participa la aceste concursuri, decât dacă au prezentat dovadă de la preoții parohi din parohiile pe raza cărora funcționează școlile în care au lucrat profesorii solicitanți, că au păstrat legătura cu parohia. Și în acest caz apreciem buna colaborare cu inspectoratele școlare care, în general, au cerut ca piesă de dosar, pentru cei care s-au înscris la concursuri, acordul scris al Centrului eparhial, în conformitate cu prevederile Protocolului încheiat între Ministerul Învățământului (în prezent M.E.C.) nr. 9484/16.03.1993 și Secretariatul de Stat pentru Culte nr. 18.591 din 16.03.1993, punctul 5, precum și cu precizările Ministerului Învățământului nr. 9715 din 10.04.1996 punctele 11 și 12.

Din păcate, în ceea ce privește încadrarea pe posturi de Religie a unor profesori necalificați, mai sunt situații în care, nici până astăzi, nu s-a cerut acordul Înalț Prea Sfințitului Mitropolit, încălcându-se prevederile menționate.

Cu privire la ocuparea posturilor didactice, constatăm că, în anul școlar 2001-2002, unii dintre profesorii suplinitori au susținut examene de titularizare, începând cu anul școlar 2002-2003 ca titulari (unul la Seminarul de la Agapia și unul la Seminarul din Dorohoi), iar alții prin transfer (unul la Seminarul din Piatra Neamț). Au atins parametrii pentru punctajul „maxim” Seminariile Teologice „Veniamin Costachi” de la Mănăstirea Neamț (cu opt titulari), „Sf. Gheorghe” din Botoșani (cu șapte titulari) și „Sf. Vasile cel Mare” din Iași (cu șase titulari pentru profilul Pastorală, dar insuficient pentru profilul Patrimoniu cu numai doi titulari); pentru punctajul „bine” Seminarul Teologic „Sf. Ioan Iacob” din Dorohoi (cu cinci titulari); la limitele dintre „suficient” și „bine” se situează Seminarul Teologic „Cuvioasa Parascheva” – Agapia (cu patru titulari), iar sub limită se găsește, încă, Seminarul Teologic „Sf. Împărați Constantin și Elena” din Piatra Neamț (cu numai trei titulari).

În ceea ce privește baza materială, aceasta a cunoscut, de asemenea, o îmbunătățire în toate Seminariile Teologice din Arhiepiscopia Iașilor. Din punct de vedere al dotărilor, pe primul loc se situează, în prezent, de departe, Seminarul Teologic „Sf. Gheorghe” din Botoșani, urmat de Seminariile „Veniamin Costachi” Neamț, „Cuvioasa Parascheva” – Agapia, „Sf. Ioan Iacob” – Dorohoi, „Sf. Vasile cel Mare” – Iași, „Sf. Împărați Constantin și Elena” – Piatra Neamț.

Adresăm mulțumiri Domnului Ing. Florin Egner, Primarul Municipiului Botoșani, Domnului Prof. Dr. Constantin Manolache, Inspector general al Inspectoratului Școlar Botoșani, Domnului Teodor Clocotici, Inspector general adjunct, Domnului Eugen Mireuță, Director S.C. FIR MELBO Botoșani, pentru ajutorul dat, Seminarului Teologic din Botoșani, și îi rugăm să aibă în vedere și Seminarul Teologic din Dorohoi.

Sperăm ca în acest an, prin bunăvoința Domnului Prof. Dr. Constantin Simirad, Primarul Municipiului Iași, căruia, de asemenea, îi mulțumim pe această cale pentru tot ceea ce a făcut, până în prezent, pentru Seminarul din Iași, lucrările la noua construcție a seminarului ieșean să avanseze în așa fel încât, în anul 2004, elevii să se mute în „casă nouă”.

Organizarea învățământului în cadrul Arhiepiscopiei Iașilor

A. Învățământul teologic

Și în anul școlar 2001-2002 în cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor, au funcționat 12 instituții de învățământ teologic, în următoarea structură:

I. Învățământ superior de lungă durată

Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”, în cadrul căreia, în prezent, toate cele patru secții (Teologie Pastorală, Teologie Litere – limbă română și limbă străină, Teologie Asistență Socială și Teologie Patrimoniu Cultural) au fost acreditate.

Numărul total al studenților în anul universitar 2001-2002 a fost de 928, din care 677 la forma de învățământ zi, 212 la forma de învățământ frecvență redusă, 23 la fără frecvență, iar 16 la Studii Aprofundate. Din numărul total de studenți, 28 au fost din afara granițelor țării (21 din Republica Moldova, cinci din Ucraina, unul din Germania și unul din Grecia).

Pe secții, situația se prezintă astfel: Teologie Pastorală = 468; Teologie Litere (limba română) = 101; Teologie Litere (limbă străină) = 97; Teologie Asistență Socială = 92; Teologie Patrimoniu Cultural = 154; Studii Aprofundate = 16.

În anul universitar 2001-2002 au obținut titlu de licențiat 157 de absolvenți: Pastorală zi = 47, Pastorală fără frecvență = 6, Litere = 48 (limba română = 27 și limbă străină = 21), Asistență Socială = 20, Patrimoniu Cultural = 36.

Toți cei 16 studenți de la Studii Aprofundate au susținut dizertațiile, promovând anul.

Personalul didactic al facultății:

Alături de Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Daniel și Domnul Prof. Dr. Emilian Popescu, care au lucrat în facultate ca profesori asociați, în anul școlar precedent (2001-2002) au predat și cele 28 de cadre didactice titulare (3 profesori, 7 conferențieri, 12 lectori, 3 asistenți și 3 preparatori), precum și 3 suplinitori (un lector, un asistent și un preparator).

Pe lângă cadrele didactice menționate, au mai predat ca și în anii precedenți, cadre didactice de la alte facultăți din cadrul Universității „Al.I. Cuza”, din cadrul Centrului Muzeal „Moldova” sau de la Academia de Arte, care au suplinit discipline la diferite specializări (filologie, patrimoniu cultural, asistență socială).

II. Învățământ postuniversitar

În anul universitar 2001-2002 au fost organizate studii aprofundate la secția Teologie Biblică. La această formă de învățământ au studiat 16 absolvenți ai învățământului teologic universitar de lungă durată. La Studiile Aprofundate disciplinele au fost predate de următoarele cadre didactice: Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Dr. Daniel – Teologia Dogmatică; Pr. Prof. Dr. Petre Semen – Teologia Biblică a Vechiului Testament și Limba ebraică; Pr. Lect. Dr. Mihai Vizitiu – Teologia Biblică a Noului Testament; Dl Lect. Badea Gheorghe – Limba greacă.

Menționăm că în anii 2001 și 2002 Arhiepiscopia Iașilor a avut un număr important de absolvenți și cadre didactice de la școlile teologice din eparhie care au beneficiat de burse de studii în străinătate.

Pentru anul universitar 2002-2003 au fost înscriși, în anul I de studii, 305 studenți din care: 214 la forma de învățământ zi (Pastorală = 58, Litere limba română = 28, Litere limbă străină = 22, Asistență Socială = 25, Patrimoniu Cultural = 37, Studii Aprofundate = 44), iar 91 la forma de învățământ frecvență redusă (numai la secția Pastorală).

III. Învățământ superior de scurtă durată

Colegiul de Institutori Religie, cu durata de 3 ani, confesiune ortodoxă, care își desfășoară activitatea în cadrul Facultății de Științe ale Educației, a dat în anul universitar 2001-2002 prima promoție de absolvenți, în număr de 20. Ca și în anii precedenți, disciplinele teologice au fost predate de cadre didactice de la Facultatea de Teologie „Dumitru Stăniloae” și de P.C. Pr. Dr. Vasile Nechita.

Această instituție de învățământ merge însă, în lichidare, în anul universitar 2002-2003 funcționând ultimii cu 2 ani de studii.

IV. Învățământ postliceal

Până în anul 2002 în Arhiepiscopia Iașilor au funcționat două școli postliceale teologico-sanitare: „Cuvioasa Parascheva” din Iași și „Sf. Teodora de la Sihla” din Piatra Neamț. Din păcate, o dată cu încheierea anului școlar 2001-2002, școala din Piatra Neamț și-a încetat activitatea, promoția 2002 fiind ultima. Cauza încetării activității a fost hotărârea Ministerului Educației și Cercetării de a nu mai subvenționa învățământul sanitar postliceal, școlile putând să-și continue activitatea doar dacă elevii își plătesc școlarizarea. Acest lucru nu a fost posibil la Piatra Neamț, și, din acest motiv, începând cu anul școlar 1999-2000, nu a mai existat clasa I, școala mergând în lichidare.

Doar școala din Iași își continuă activitatea, cu un efectiv de 84 de elevi în cele trei clase. Pe total, în anul școlar 2001-2002, la cele două școli, au fost școlarizați 108 elevi (26 la Piatra Neamț – ultima clasă; și 82 la Iași). Numărul absolvenților a fost de 52 (26 la Piatra Neamț și 26 la Iași). Ambele școli au desfășurat o activitate didactică, misionară și social-filantropică deosebită.

V. Învățământul seminarial

În cele șase Seminarii Teologice Ortodoxe din Arhiepiscopia Iașilor au fost înscriși, la începutul anului școlar 2001-2002, 1278 elevi, din care 1034 la forma de învățământ zi, iar 244 la frecvență redusă și seral. Au încheiat anul școlar 1227 de elevi, restul de 51 elevi fiind transferați, retrași sau exmatriculați. Numărul total al absolvenților Seminarului în anul școlar 2001-2002 a fost de 187 (156 la forma de învățământ zi, iar 31 la seral).

Numărul total al elevilor înscriși în clasa a IX-a la Seminariile Teologice Ortodoxe din Arhiepiscopia Iașilor, în anul școlar 2002-2003, în urma examenului de admitere, este de 330 elevi (246 la zi și 84 la fără frecvență).

Din cei 1278 de elevi înscriși la începutul anului școlar, 43 au fost din afara granițelor țării noastre.

VI. Învățământul profesional

În cele două școli de cântăreți bisericești (Mănăstirea Neamț și Botoșani) au fost înscriși în anul școlar 2001-2002, 90 de elevi, dar au încheiat anul școlar 77, întrucât 13 elevi s-au retras pe parcurs (5 la Neamț și 8 la Botoșani). Au absolvit școala 26 elevi (11 la Neamț și 15 la Botoșani).

Din cauza lipsei de candidați pregătiți, și aceste două școli merg în lichidare. Pentru anul școlar 2002-2003 nu mai există anul I de studii.

În ceea ce privește procesul instructiv-educativ, constatăm, cu bucurie, că, din punct de vedere calitativ, nivelul de pregătire a fost superior celui din anul 2000-2001, lucru dovedit și de faptul că la examenul de admitere la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dimitrie Stăniloae”, sesiunea iulie 2002, din cele 50 de locuri de la secția Pastorală, 34 au fost ocupate de absolvenți ai Seminarilor

Teologice Ortodoxe din Arhiepiscopia Iașilor. De asemenea, la Olimpiade, faza națională, desfășurată în prima parte a anului 2002, bilanțul participării elevilor noștri a fost cu totul remarcabil: două premii I, două premii II, trei premii III și nouă mențiuni, iar la concursul „Bun venit Mileniul al III-lea creștin” (pictură icoane): un premiu I, un premiu II, un premiu III și două mențiuni. Aceste rezultate au situat Arhiepiscopia Iașilor pe primul loc din țară.

Apreciind rezultatele obținute, și ca semn de prețuire pentru cei care au contribuit la realizarea lor, Înalț Prea Sfințitul Mitropolit Daniel, în data de 16 aprilie 2002, a invitat la Reședința mitropolitană de la Centrul eparhial pe elevii premiați și pe profesorii care i-au pregătit, oferind elevilor premii în cărți și icoane tipărite la Editura TRINITAS, iar profesorilor, pe lângă cărți, le-a oferit Diploma de vrednicie „Cuvioasa Parascheva” și medalia jubiliară 600 de ani de la recunoașterea oficială a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei de către Patriarhia Ecumenică de la Constantinopol (1401-2001).

Desfășurarea primirii și numele profesorilor și premianților, pe seminariile, a fost prezentată, pe larg, în revista „Candela Moldovei” nr. 3-4/martie-aprilie 2002.

Încadrările cu personalul didactic:

În învățământul teologic preuniversitar din Arhiepiscopia Iașilor, în anul școlar 2001-2002, au lucrat 120 de profesori, dintre care 33 titulari, iar 87 suplinitori. Din totalul de 120 de profesori, 50 au fost teologi (25 titulari + 25 suplinitori), iar 70 neteologi (8 titulari + 62 suplinitori). Numărul profesorilor clerici a fost de 39.

B. Învățământul religios

În anul școlar 2001-2002 în județele din Arhiepiscopia Iașilor (Botoșani, Iași, Neamț) disciplina Religie a fost predată de 1056 cadre didactice, dintre care 954 cu pregătire teologică.

Un lucru deosebit care s-a realizat, legat de această disciplină, a fost acela că, în luna iulie 2002, potrivit hotărârii Sfântului Sinod nr. 4780/2001, în cadrul Conferințelor preoțești, care s-au desfășurat la Centrul Cultural-Pastoral Durău sub președinția Înalț Prea Sfințitului Mitropolit Daniel, s-a evaluat predarea Religiei în școală (rezultate, probleme, perspective) făcându-se o serie de propuneri menite să ducă la creșterea calității actului didactic și eficientizarea acestei discipline. Menționăm că la aceste Conferințe au participat și unii dintre domnii inspectori generali de la Inspectoratele școlare, respectiv, Dl Prof. Dr. Constantin Manolache de la Botoșani și Dl Prof. Emil Creangă de la Neamț, precum și inspectorii de Religie de la inspectoratele Iași și Neamț și unii profesori de Religie, ceea ce arată seriozitatea cu care este tratată această disciplină. Întreaga desfășurare a Constatărilor, problemele discutate, concluziile și propunerile făcute vor fi reflectate într-un amplu articol, redactat de P.C. Pr. Insp. Dr. Vasile Nechita, articol care va fi publicat în una din revistele noastre bisericești.

Perfecționarea personalului didactic

Perfecționarea didactică a profesorilor de la seminariile teologice și a celor care predau Religia s-a făcut pe întreg parcursul anului școlar, fie în particular,

prin studiu individual, participarea la concursuri didactice (titularizare, definitivat, gradul II, gradul I) sau frecventarea cursurilor postuniversitare, fie în mod organizat, prin participarea la cercurile pedagogice pe discipline, planificate de inspectoratele școlare, comisiile metodice din școală, asistențe la ore etc.

Examenele pentru certificarea competențelor profesionale, bacalaureat și de admitere

Aceste examene s-au desfășurat cu respectarea strictă a metodologiilor elaborate de Comisia de Învățământ a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, Comisie condusă de Înalt Prea Sfințitul Părinte Daniel, a celor elaborate de Ministerul Educației și Cercetării, precum și a instrucțiunilor ulterioare emise de cele două înalte foruri de învățământ. La aceste examene a participat și câte un delegat al Centrului eparhial, care a urmărit corectitudinea acestora.

În perioada 12-14 iulie 2002, a fost organizat examenul de capacitate preotească, prezidat de Înalt Prea Sfințitul Părinte Mitropolit, la care au participat absolvenții Facultății de Teologie și ai Seminariilor Teologice din eparhie, promoția 2002, dar și din promoțiile anterioare. Candidații care au promovat acest examen au fost repartizați la parohii, în ordinea mediilor obținute.

Cursurile de îndrumare pastorală și misionară

Potrivit hotărârii Sfântului Sinod nr. 1135/2002 și aprobării Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Daniel de pe Temeiul nr. 3068 din 19.04.2002, în perioada 27 mai-9 iunie 2002, la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”, au fost organizate cursurile de îndrumare pastorală și misionară a clerului, seria a 87-a, la care au participat 169 de preoți din cele patru eparhii ale Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, 105 dintre aceștia pentru definitivat, iar 64 pentru promovare. Din Arhiepiscopia Iașilor, cursurile au fost urmate de 100 de preoți, 68 pentru definitivat și 32 pentru promovare. Cursurile s-au finalizat cu un examen pe care l-au promovat toți participanții.

Legătura Centrului eparhial cu instituțiile de învățământ teologic

Potrivit unei frumoase tradiții, și în anul școlar precedent, oaspeții Înalt Prea Sfințitului Mitropolit la hramul Sf. Parascheva, sau în alte ocazii, au vizitat Facultatea de Teologie. Unele din Seminariile Teologice au fost vizitate de Înalt Prea Sfinția Sa, ocazional sau planificat, cum a fost vizita la Seminarul Teologic „Sf. Gheorghe” – Botoșani și la Seminarul Teologic „Sf. Ioan Iacob” – Dorohoi în zilele de 6 decembrie și respectiv 7 decembrie 2002. Această vizită este reflectată, pe larg, în ultimul număr al revistei „Candela Moldovei” din anul 2002. De asemenea, unele Seminarii au fost vizitate de consilierul cu probleme de învățământ, ocazional sau planificat prilej cu care s-au întocmit note de control ce au fost apoi prezentate Înalt Prea Sfințitului Părinte Mitropolit pentru a lua act de cele constatate. Legătura Centrului cu școlile teologice s-a mai realizat și prin delegații Înalt Prea Sfinției Sale care au participat la diferite examene.

Un mod de a păstra legătura cu unitățile de învățământ bisericești și laice l-a constituit și corespondența. În anul 2002, sectorul învățământ a avut 1074 numere la intrări și 858 numere la ieșiri din totalul de 10.431 numere înregistrate la Secretariat, ceea ce reprezintă un procent de 18,52% din corespondență.

Obiective de realizat în anul 2003

Anul 2003 este un an deosebit de bogat în aniversări bisericești și culturale în care școlile teologice vor fi implicate.

1. La aniversarea a 100 de ani de la nașterea Părintelui Dumitru Stăniloae (1903-1993) ne propunem organizarea unui simpozion internațional în care să fie evocată personalitatea și opera celui mai mare teolog român al secolului XX. Va fi implicată în mod deosebit facultatea.

2. Ne propunem organizarea unui concurs gen „Cine știe câștigă” dotat cu premii, la care să participe toate Seminariile din Mitropolia Moldovei și Bucovinei, legat de marile aniversări bisericești, istorice și culturale (1.690 de ani de la Edictul de libertate a creștinilor în Imperiul Roman – Milano, 313; 370 de ani de la moartea martirică a Domnitorului Miron Barnovschi – †1633; 360 de ani de la tipărirea Cazaniei – Carte românească de învățătură, Iași, 1643; 330 de ani de la tipărirea Psaltirii în versuri – Uniev 1673).

3. Organizarea unei Consfătuiri cu profesorii de Religie (în preajma deschiderii anului școlar 2003-2004), în colaborare cu Inspectoratele școlare, așa cum a fost organizată cu cadrele didactice din seminarii în anul 2001.

4. Organizarea unui concurs coral interseminarial, de asemenea dotat cu premii, în luna iulie, la Mănăstirea Miclăușeni.

5. Inspectarea tuturor Seminariilor Teologice pentru a constata progresele, dar și deficiențele care ar mai exista în școli.

6. Organizarea unor excursii în țară și străinătate cu profesorii și elevii care vor fi premiați la Olimpiada din acest an, precum și cu premianții școlilor la sfârșitul anului școlar, prin Centrul de pelerinaje al Arhiepiscopiei Iașilor.

7. Se vor căuta surse de finanțare pentru dotarea tuturor Seminariilor cu cele necesare unui învățământ modern.

8. Se va căuta ca Seminariile care mai sunt, încă, deficitare la capitolul „resurse umane” să înlăture această deficiență.

În concluzie, considerăm că activitatea sectorului în anul 2002 a fost superioară anului precedent, și, mulțumind Înalț Prea Sfințitului Părinte Mitropolit pentru grija deosebită ce-o acordă învățământului, precum și tuturor celor care ne-au ajutat, supun spre aprobare membrilor Adunării Eparhiale prezenta *Dare de seamă*.

Consilier învățământ,
Pr. Lect. univ. Dr. Mihai VIZITIU

Sectorul Monumente

Dare de seamă privind activitatea în cursul anului 2002

I. *Activitatea de conservare-restaurare „Resurrectio”*

Colectivul format din 7 restauratori este coordonat sub aspect științific de către un consilier științific specialist restaurator, iar din punct de vedere administrativ de către un manager, desfășurându-și activitatea prin cele două secții de restaurare: restaurare icoană pe suport de lemn, lemn policrom și restaurare carte veche rară.

În cadrul Centrului se realizează și activități specifice de: întocmire a documentațiilor tehnice pentru restaurare și conservare de bunuri de patrimoniu cultural mobil (iconostase, mobilier bisericesc, icoane și carte veche), de pictură din nou pe suport de lemn, amenajare muzeistică etc.

Un aspect important legat de veniturile realizate prin derularea activităților menționate este acela că ele au fost realizate cu un preț scăzut pe manoperă, acesta fiind adoptat condițiilor economice și posibilităților scăzute ale beneficiarilor.

Manager,
P.C. Pr. Cristian Muraru

II. *Activitatea de cercetare – Centrul Mitropolitan de Cercetări T.A.B.O.R.*

În anul 2002, colectivul a fost implicat în rezolvarea mai multor grupe de lucrări:

A. Cercetare științifică: 2 teme de cercetare asupra patrimoniului cultural și natural.

B. Lucrări de expertizare și conservare:

- 104 de obiecte de cult aparținând Mănăstirii Galata;
- Baldachin aparținând Mănăstirii Golia;
- 115 icoane pe lemn – tratament insectofungicid;
- pictura murală a 3 biserici monument istoric;
- 1 iconostas – tratament biotic;
- 25 de buletine de analiză/atestat de calitate ceară pentru Atelierul de lămânări al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

C. Publicații:

- 2 cărți de specialitate;
- lucrări științifice.

D. Participări la manifestări științifice (simpozioane, seminarii internaționale și naționale);

E. Participare la competiții de finanțare proiecte promovate de către ANSTI, CNCISIS, Romanian Environmental Partnership Foundation.

F. Menținerea relațiilor de colaborare cu forurile culturale internaționale și naționale;

Număr de angajați 4, venituri 160.320.582 lei, cheltuieli 154.096.841 lei.

Prof. Dr. Ing. Corneliu Oniscu

III. *Activitatea de proiectare*

În cursul anului 2002, a elaborat un număr de 19 documentații tehnice la faza P.A.C., dintre care un număr de 9 documentații în valoare de 560.000.000 lei reprezintă sponsorizarea Mitropoliei Moldovei și Bucovinei la mănăstirile și parohiile de pe cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor. Restul de 10 documentații în valoare de 294.000.000 lei sunt pentru lucrări la obiectivele Centrului eparhial Iași.

Valoarea proiectelor elaborate în sumă totală de 854.000.000 lei, raportată la suma de 91.613.159 lei cheltuieli efective cu salarizarea, rezultând o economie de 762.386.841 lei.

Arh. Bogdan Negoită

IV. *Activitatea Serviciului Tehnic*

Mitropolia Moldovei și Bucovinei a avizat în cursul anului 2002 un număr de:

- 17 documentații pentru construirea de noi locașuri de cult (din care 7 în Municipiul Iași, 2 în Municipiul Botoșani, 9 în județul Iași, 6 în județul Botoșani și 2 în județul Neamț);

- 7 documentații pentru pictarea lăcașurilor de cult;

- alte documentații pentru lucrări de construcții și reparații la obiectivele de pe cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor.

Urmare contractelor încheiate între Mitropolia Moldovei și Bucovinei cu anumite unități de construcții din Municipiul Iași, la serviciul tehnic s-au depus în cursul anului 2002 situații de lucrări în valoare totală de 6.360.247.434 lei, care în urma verificărilor s-au redus la valoarea totală de 5.725.073.718 lei, neacceptându-se la plată o sumă în valoare de 635.173.716 lei pentru lucrări necuvenite.

Serviciul tehnic a soluționat un număr de 334 adrese, obținându-se 22 avize de la Ministerul Culturii și Cultelor – Secretariatul de Stat pentru Culte, 8 avize de la Ministerul Culturii și Cultelor – Direcția Monumentelor Istorice și alte avize de la primării și consilii județene.

A verificat modul de execuție și calitatea lucrărilor executate la Centrul de Diagnostic și Tratament „Providența”, Centrul de Educație și Informare Medicală „Providența”, Centrul săptămânal pentru bătrâni „Sf. Ilie” Miclăușeni, Stăreție Mănăstirea Bucium și a obiectivelor din cadrul Centrului eparhial Iași, la care a fost solicitat.

A realizat instruirea periodică a personalului angajat cu normele și legislația de protecție a muncii prin efectuarea lunară a instructajelor de protecția muncii în toate subunitățile Centrului eparhial Iași.

V. *Activitatea de execuție*

V. 1. **Echipa „Meșterul Manole”**

Echipa formată din 24 muncitori (20 angajați și 4 cu convenție) în cursul anului 2002 a executat, în regie proprie, lucrări de construcții în valoare totală de 5.765.955.686 lei.

Prin contractarea acestor lucrări cu alte firme de construcții valoarea acestora ar fi crescut la suma de 6.745.317.796 lei, diferența de 754.804.655 lei înregistrându-se astfel ca economie la Sfânta Mitropolie.

Principalele obiective la care s-au executat lucrări de construcții sunt următoarele:

A. Centrul eparhial Iași: Catedrală mitropolitană; Palat mitropolitan; Căminul de Maici „Sf. Teodora”; Corp administrativ A; Lucrări diverse (întreținere); Căminul preotesc „Sf. Gheorghe”; Casa Nicodim; Complex „Albina”; 9. Centrul de Diagnostic și Tratament „Providența”;

B. Mănăstirea Miclăușeni

1. Centrul săptămânal pentru bătrâni „Sf. Ilie”: Corp D, Corp F, Centrala termică, Canal termic.

C. Centrul Cultural-Pastoral Durău

1. Casa „Pelerinul”

D. Mănăstirea Neamț

1. Stăreție

V.2. **Atelierul de confecții metalice Golia**

Echipa formată dintr-un număr de 4 până la 5 muncitori a executat, în regie proprie, lucrări la un număr de 11 obiective în valoare totală de 888.155.889 lei.

Valoarea acestor confecții metalice s-ar fi ridicat la suma de 1.789.974.512 lei, dacă aceste lucrări erau contractate și executate la alte unități de specialitate, astfel că diferența de 901.818.623 lei se înregistrează ca economie pentru Mitropolia Moldovei și Bucovinei.

Obiectivele la care s-au realizat lucrări de confecții metalice sunt următoarele:

A. Centrul eparhial Iași: Catedrala mitropolitană; Biserica „Sf. Gheorghe” – catedrala veche; Palat mitropolitan; Complex „Albina”; Centrul de diagnostic și tratament „Providența”; Căminul preotesc „Sf. Gheorghe”; Cabinetul stomatologic „Sf. Pantelimon”; Garaje auto.

- B. Mănăstirea Miclăușeni: Centrul săptămânal pentru bătrâni „Sf. Ilie”;
 C. Centrul Cultural-Pastoral Durău: Casa „Profetul”; Casa „Pelerinul”.

V. 3. Atelierul de tâmplărie Bucium

Cu un număr de 4 muncitori s-a executat mobilier în valoare de 878.725.666 lei pentru un număr de 4 obiective: Centrul Săptămânal pentru Bătrâni „Sf. Ilie” Miclăușeni, Centrul Cultural-Pastoral Durău, Catedrala mitropolitană și Complex „Albina”.

VI. Activitatea lucrărilor de construcții în Arhiepiscopia Iașilor

VI.1. Activitatea lucrărilor de construcții, reconstrucții și de pictare la noile locașuri de cult

În cursul anului 2002 situația se prezintă astfel:

- Locașuri de cult la care s-a pus piatra de temelie, total = 10
  - 1 în mediul urban, 9 în mediul rural;
  - 5 în județul Iași, 4 în județul Botoșani, 1 în județul Neamț.
- Locașuri de cult în curs de construire, total = 176
  - 31 în mediul urban, 145 în mediul rural;
  - 70 în județul Iași, 58 în județul Botoșani, 48 în județul Neamț.
- Locașuri de cult în curs de reconstruire, total = 5
  - 2 în mediul urban, 3 în mediul rural;
  - 1 în județul Iași, 3 în județul Botoșani, 1 în județul Neamț.
- Locașuri de cult noi terminate de construit, total = 17
  - 3 în mediul urban, 14 în mediul rural;
  - 8 în județul Iași, 2 în județul Botoșani, 7 în județul Neamț.

Față de anul 2001, când pe cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor au existat un număr de 206 șantiere cu locașuri noi în construcție, în anul 2002 numărul acestora a scăzut la 198 de șantiere, terminându-se de construit un număr de 17 edificii.

- Locașuri de cult sfințite și resfințite în anul 2002, total = 26
  - 1 în mediul urban, 24 în mediul rural;
  - 10 în județul Iași, 8 în județul Botoșani, 8 în județul Neamț.
- Parohii fără locașuri de cult, total = 48
  - 1 în mediul urban, 47 în mediul rural;
  - 25 în județul Iași, 7 în județul Botoșani, 16 în județul Neamț.
- Locașuri noi în curs de pictare, total = 43
  - 3 în mediul urban, 40 în mediul rural;
  - 16 în județul Iași, 6 în județul Botoșani, 22 în județul Neamț.

VI.2. Activitatea de reparații, pictare și repictare la locașuri de cult, altele decât cele nou construite

- Locașuri de cult în curs de reparare-restaurare, total = 63
  - 23 în mediul urban, 40 în mediul rural;

- 35 în județul Iași, 9 în județul Botoșani, 19 în județul Neamț.
- Locașuri de cult în curs de pictare-repictare, total = 56
  - 3 în mediul urban, 53 în mediul rural;
  - 33 în județul Iași, 20 în județul Botoșani, 3 în județul Neamț.

În anul 2002 față de anul 2001 locașurile sfințite și resfințite au crescut de la 4 la 26 de edificii. Comparativ cu anul 2001, se constată o creștere de la 63 la 106 șantiere de pictură, din care 6 în mediul urban și 100 în mediul rural.

Totalul șantiierelor de pe cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor în anul 2002, față de anul 2001 au crescut cu 53 șantiere, de la 314 la 367 șantiere, din care 198 pentru construcții noi, 63 de reparații, consolidare, restaurare și 106 pentru pictură.

VI.3. Activitatea lucrărilor de construcții privind sediile de protopopiate și a caselor parohiale

În prezent, Arhiepiscopia Iașilor cuprinde un număr de 1.166 de parohii, repartizate pe cuprinsul a 12 protopopiate, din care 10 au sedii proprii, 1 fără sediu și 1 cu sediul în construcție. Din cele 1.166 parohii, 519 dispun de case parohiale, 55 au case în curs de construire, iar 592 nu au case parohiale.

VI.4. Lucrări de consolidare și restaurare la bisericile și edificiile monumente istorice

Valoarea cheltuielilor pentru lucrările de consolidare-restaurare suportate de Ministerul Culturii și Cultelor – Oficiul Național al Monumentelor Istorice, cât și de Inspekția de Stat în Construcție la cele 12 obiective din cele 20 existente în Arhiepiscopia Iașilor, cuprinse în Planul Național de Restaurare pe anul 2002, se ridică la suma de 21.093.678.000 lei. Din această sumă s-a plătit 2.661.538.000 lei pentru proiectare, 17.874.725.000 lei pentru lucrări de execuție, 165.250.000 lei pentru asistență tehnică și 392.165.000 lei pentru cercetare arheologică. Din suma de 21.093.678.000 lei Inspectoratul de Stat în Construcție a cofinanțat lucrări în valoare de 7.750.000.000 lei, iar 13.343.678.000 lei au fost finanțate de către M.C.C. – O.N.M.I.

Raportat la anul 2001, când D.M.I. – O.N.M.I. a finanțat suma de 23.438.036.000 lei, în anul 2002 a finanțat suma de 13.243.678.000 lei, reducându-se cu 10.194.358.000 lei.

Din valoarea plăților efectuate pe anul 2002 la monumentele istorice, S.C. Construcții Unu S.A. din Iași a încasat un procent de 62,37%, având 9 șantiere cu lucrări în execuție. Cu toate eforturile depuse, S.C. Construcții Unu S.A. a fost nevoită în cursul anului 2002, din lipsă de fonduri, să întrerupă lucrările de consolidare la fundația de pe latura de nord a Catedralei mitropolitane din Iași, afectându-se astfel grav structura de rezistență, acest lucru periclitanđ în orice moment stabilitatea edificiului la un eventual seism.

VII. Obiective ale căror lucrări au fost susținute din fonduri proprii de către Centrul eparhial Iași

Principalele obiective la care s-au executat lucrări de construcții: reparații, RK, întreținere, lucrări la instalații electrice, încălzire, sanitare etc sunt următoarele:

A. Centrul eparhial Iași: Palat mitropolitan; biserica „Sf. Gheorghe” – Catedrala veche; Centrul de diagnostic și tratament „Providența”; Centrul de educație și informare medicală Providența; Căminul preotesc „Sf. Gheorghe”; Cabinet stomatologic „Sf. Pantelimon”; garaje auto; Complex „Albina”; Poarta „Sf. Gheorghe”; Casa Roznovanu, stăreție – Mănăstirea Bucium.

B. Mănăstirea Miclăușeni

Centrul săptămânal pentru bătrâni „Sf. Ilie”: corp D, corp F, Centrală termică, canal termic.

C. Centrul Cultural-Pastoral Durău: Casa „Sihastru”; Casa „Profetul”; Casa „Pelerinul”; Sistemizare verticală (căi acces, platformă).

IX. Donații și sponsorizări în cursul anului 2002

În cursul anului 2002, Mitropolia Moldovei și Bucovinei a obținut importante sponsorizări de la: Primăria Municipiului Iași; Prințul Dimitrie Sturdza; Domnul Eric Sturdza; Domnul Dr. Paul Van Saanen – Elveția; Domnul Dumitru Sandu – Balastiera Cristești; S.C. IPROCHIM S.A. Iași; S.C. LAZĂR S.A. Reghin; S.C. ROM CERAM S.A. – Roman; S.C. MOLDOMOBILA S.A. – Iași; S.C. TRIMEC S.A. – Iași.

X. Lucrări ce urmează a fi executate în cursul anului 2003

1. Centrul de diagnostic și tratament Providența: amenajat spațiu amplasare litotriptor STORZ; punerea în funcțiune a instalației de climatizare și sterilizare de la sălile de operații; finalizare amenajare spațiu generator; montat coș evacuare noxe bucătărie; executat racord instalație climatizare; montat instalație sterilizare; montat lămpi scialitice și tavane pe definitiv săli operații; executat aerisire subsol și cale de acces direct din exterior; executat rezervor 500 m.c.; finalizat finisaje spații pentru medici la P.T.; confecționat + montat structură de rezistență metalică pentru protecția ultimului nivel (acoperiș); finalizat sistemizare verticală.

2. Centrul de educație și informare medicală Providența

Continuarea în ritm accelerat a lucrărilor: confecționat + montat structură de rezistență metalică; procurat + montat zonă vitrată și opacă acoperiș; procurat + montat pereți cortină închideri laterale; executat compartimentări interioare; executat canalizări exterioare; amenajat căi acces.

3. Centrul eparhial Iași

Catedrala mitropolitană: refăcut instalație electrică;

Palat mitropolitan: refăcut instalație electrică; revizuit instalații încălzire, sanitare;

Canal termic: refăcut instalația termică;

Magazinul „Altarul”: reparații, zugrăveli, vopsitorii, revizuit instalații;

Casa „Nicodim”: executat racord gaz metan; montat centrală termică;
Căminul preoțesc „Sf. Gheorghe”: executat supraetajare; modificat instalații sanitare.

Clădirea „Veniamin Costachi”: reamenajare anexă B; începerea lucrărilor de consolidare a clădirii.

Dotări: procurarea a 4 centrale termice pentru clădirile Centrului eparhial.

4. Mănăstirea Bucium

Biserica cu hramul „Învierea Domnului”: executat organizare de șantier; executat împrejmuire provizorie; începerea lucrărilor de construcție a bisericii.

Casa Roznovanu – stăreție mănăstire: finalizarea lucrărilor de consolidare; refacere instalații sanitare; refacere instalații electrice; reparații instalații încălzire; executat lucrări de împrejmuire;

5. Mănăstirea Miclăușeni: executat lucrări de restaurare la Castelul Sturdza; reamenajare Parc dendrologic; reparații clădiri existente; finalizarea Căminului Săptămânal pentru Bătrâni „Sf. Ilie”; înlocuit instalații electrice, încălzire, sanitare; dotarea cu încă două centrale termice; aducțiune gaz metan; executat canalizare exterioară; alimentare cu apă potabilă din rețeaua Timișești – Iași; reamenajare fosta sală de sport în sală de conferințe; finalizare drumuri și alei de acces; împrejmuire parc.

6. Centrul Cultural-Pastoral Durău

- *Casa Sisastrul*: continuarea lucrărilor de sistematizare verticală; lucrări de întreținere.

- *Casa Pelerinul*: executarea lucrărilor de reparații și modernizare băi și grupuri sanitare; modificarea instalației de încălzire existentă astfel încât fiecare tronson al construcției să fie încălzit separat de celelalte.

Pentru realizarea lucrărilor propuse a se efectua în cursul anului 2003, facem apel la onorarii membri ai Adunării eparhiale pentru a ne sprijini în identificarea unor noi surse, față de cele existente, cum ar fi: noi sponsori, donatori, finanțatori etc.

Sectorul monumente prin activitatea desfășurată a adus economii Mitropoliei Moldovei și Bucovinei în valoare totală de 2.493.796.994 lei, după cum urmează:

- Serviciul tehnic	635.173.716 lei
- Serviciul arhitectură	202.000.000 lei
- Echipa „Meșterul Manole”	754.804.655 lei
- Atelierul de confecții metalice Golia	901.818.623 lei
TOTAL	2.493.796.994 lei

Consilier pentru monumente
și construcții bisericești,
Ing. Mircea PRECUPAN

Notă: Datele privind activitatea lucrărilor de construcții în Arhiepiscopia Iașilor au rezultat prin centralizarea situațiilor provenite de la protopopiate.

Biblioteca Mitropoliei Moldovei și Bucovinei

Raport de activitate 2002

Activitatea desfășurată la Biblioteca Mitropoliei Moldovei și Bucovinei s-a înscris pe următoarele coordonate:

I. *Completarea fondurilor bibliotecii*

Completarea fondurilor Bibliotecii Mitropoliei Moldovei și Bucovinei s-a realizat pe trei căi:

- cumpărături (prin înțelegerea și sprijinul I.P.S. Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, biblioteca a beneficiat de 4.000.000 lei lunar (total 48.000.000 lei), la care s-au adăugat 5.177.400 lei cu care au fost achitate câteva comenzi direct la editură.

- donații;
- schimb de publicații.

Cărți intrate și prelucrate în anul 2002: achiziționarea prin cumpărături a 317 volume cu 52.728.786 lei; donații a 500 volume cu 43.740.900 lei (Institutul Ecumenic „Sf. Nicolae”).

Periodice intrate și prelucrate în anul 2002:

La Biblioteca Ecumenică „Dumitru Stăniloae” și Secția Istorică: 275 volume (de inv.) cu 32.743.000 lei, cu 1358 fascicule.

În prezent, la secțiile amintite pot fi consultate 2023 titluri publicații periodice într-un număr de 12.318 vol. de inventar, dintre care 43 de titluri noi au fost adăugate pe parcursul anului 2002.

La Secția „Studium”: 356 volume (de inventar), în curs de evaluare.

Au fost introduse pe calculator, în baza de date a periodicelor, proprie Secției „Studium”, bază care a ajuns la 3457 de volume.

Total cărți și periodice prelucrate în anul 2002: 4719 de volume în valoare de 376.128.710 lei.

Fond în curs de prelucrare din diferite donații: 8000 volume de cărți în curs de evaluare.

Cărți scoase din inventar în 2002: 248 de volume cu 1.549.500 lei.

Fond existent la Biblioteca Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, la 31 decembrie 2002: 78.653 volume cu 1.475.964.366,40 lei.

Fond total prelucrat și în curs de prelucrare: 86.653 de volume.

II. *Prelucrarea informatizată*

S-au pregătit cărțile în vederea introducerii pe calculator a documentelor pentru 70 de tranșe (cărți și reviste), pentru care s-au stabilit: 6345 indici de clasificare și 8050 descriptori.

S-a continuat prelucrarea informatizată a documentelor, repartizate la toate cele trei secții ale Bibliotecii Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, în programul CDS/ISIS. S-a continuat dezvoltarea bazei de date PAPYRUS (1245 de referințe), pentru bibliografii.

III. *Exploatarea bazei de date*

În anul 2002, s-a îmbunătățit structura rețelei de calculatoare, prin achiziționarea a două calculatoare noi, prin autofinanțare (cu bani proveniți din permise) și prin donația a două calculatoare și a unei imprimante de către Diaconul Marc Dunant, din Elveția. Aceste calculatoare au înlocuit pe cele de generație veche, fiind posibilă introducerea programului Windows'95 pentru cele șase stații de lucru.

În prezent, la Biblioteca Mitropoliei Moldovei și Bucovinei sunt șase stații de lucru pentru bibliotecare și două terminale pentru consultarea bazei de date de către studenți.

S-a realizat generarea și listarea la imprimantă a registrului inventar general și a registrului subinventar pentru cărți pe 2001 și pentru periodice pentru anul 2002.

IV. *Înscrierea și deservirea cititorilor. Informații bibliografice*

Pe parcursul anului 2002, s-au înscris 168 de studenți și s-au acordat 126 de vize, pentru care s-au încasat 12.025.000 de lei.

Frecvența cititorilor a fost de 53.000, fiind consultate 64.897 de volume.

Cititorii au beneficiat de peste 400 de bibliografii tematice, pe suport clasic (765 de fișe) și prelucrate informatizat, pentru care s-au făcut listări la imprimantă, în funcție de solicitări.

Exemplificăm o serie de teme noi: *Comuniune, Catolicitate, Contemplație, Ontologie, Teatru religios, Martir, Mitropolitul Petru Movilă, Sociologie religioasă* ș.a.

S-a continuat completarea plicurilor tematice cu materiale iconografice și fișe bibliografice.

S-a început realizarea unui Fond documentar „Dumitru Stăniloae”, care să cuprindă materiale documentare de și despre marele teolog al ortodoxiei contemporane.

S-a continuat colaborarea cu Biblioteca Națională a României la elaborarea Catalogului cărților străine și Repertoriul periodicelor străine intrate în bibliotecile din România, pentru care s-au semnalat 116 titluri periodice și 2100 titluri pentru cărți.

S-a prelungit programul la Biblioteca Ecumenică „Dumitru Stăniloae”, cititorii având acces între orele 9.00-14.00 și 15.00-18.00.

V. *Conservarea fondurilor*

S-a acordat o atenție deosebită conservării fondurilor prin amenajarea judicioasă a spațiilor de depozitare.

La Secția „Studium” s-a făcut verificarea fondului de carte (11.989 de volume) și au fost scoase din inventar 248 de volume, care erau în mai multe exemplare, pentru a fi donate seminariilor din Arhiepiscopia Iașilor, în baza temeiului cu nr. 8367 din 21.10.2002.

Se fac demersuri pentru confecționarea de noi dulapuri la Biblioteca Ecu-menică „Dumitru Stăniloae”. Se impune extinderea spațiilor de depozitare pentru toate cele trei secții. Sperăm, ca în anul 2003, să începem amenajarea spațiului fostei Fabrici de lumânări pentru bibliotecă, pentru a rezolva această problemă.

S-a continuat acțiunea de igienizare și restaurare a unor cărți de patrimoniu.

S-au legat 20 de cărți și registrele de inventar, cu bani proveniți din exploatarea copiatorului.

VI. *Schimb internațional*

S-a continuat schimbul de publicații, primind de la 22 de parteneri, din opt țări, un număr de 15 titluri de reviste, cu 73 de fascicole, pentru care am trimis revista „Teologie și viață”.

Mulțumim Institutului Cultural-Misionar TRINITAS pentru suportarea cheltuielilor de expediere.

VII. *Exploatarea copiatorului*

În perioada ianuarie-decembrie 2002 s-au executat 5744 de copii în valoare de 8.883.000 de lei.

S-au mai executat un număr de 7519 de copii, fiind xeroxate bibliografii diverse, cărți și articole pentru Fondul documentar „Dumitru Stăniloae”, materiale pentru Radio TRINITAS și pentru Cabinetul Stomatologic „Sf. Pantelimon”.

Alte activități

S-au făcut donații din plusurile de reviste din bibliotecă pentru seminariile din Arhiepiscopia Iașilor și Facultatea de Teologie din București.

S-a întocmit o fișă documentară despre Biblioteca Mitropoliei Moldovei și Bucovinei solicitată de Biblioteca Județeană „Gheorghe Asachi” din Iași, pentru a realiza o Istorie a culturii ieșene, în date, pentru perioada 1400-2000.

La solicitarea Centrului de Conservare și Restaurare „Resurrectio” s-a făcut o evidență a bunurilor culturale-mobile tip carte din Biblioteca Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

Biblioteca Mitropoliei Moldovei și Bucovinei a fost prezentă în paginile revistei „Candela Moldovei” cu rubrica „Tezaur tainic între filele cărților” și a participat la mai multe emisiuni la Radio TRINITAS.

La împlinirea celor 360 de ani de la Sinodul de la Iași, biblioteca a organizat la *Sala Gotică* a Mănăstirii „Sf. Trei Ierarhi”, expoziția de carte cu edițiile Mărturisirii de credință, sec. XVII-XXI, existente în biblioteca noastră.

S-a reeditat pliantul bibliotecii, ediția în limba română și au fost publicate edițiile în limba franceză și engleză.

La inițiativa și insistența bibliotecii s-a procurat o copie a manuscrisului *Parisinus a Mărturisirii ortodoxe* de la Biblioteca Academiei din Paris.

Cu deosebită considerație și multă bucurie aducem mulțumiri celor care pe parcursul anului 2002 au făcut donații bibliotecii: I.P.S. Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei; Facultatea de Teologie „Aristotelis” din Tesalonic, Protos. Constantin Chirilă din America, Marc Dunant – Elveția, Arhim. Dosoftei Scheul, Arhim. Timotei Aioanei, Pr. Dragoș Bahrim, World Vision din Iași.

Mulțumim pentru colaborare și pentru donații Dlui Ion Arzoiu, Directorul Editurii *Priors Books*, de la care am achiziționat lucrări de referință pentru biblioteca noastră.

Biblioteca a fost sponsorizată cu 25.170.000 de lei, pentru procurare de cărți, pentru care aducem mulțumiri: I.P.S. Mitropolit Daniel, părinților profesori de la Facultăților de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași, părinților protopopi, stareților, părinților de la parohii din Iași și studenților de la Facultatea de Teologie.

Biblioteca Mitropoliei Moldovei și Bucovinei a fost apreciată pentru organizarea și importanța ei în procesul de învățământ, de Comisia de acreditare a Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iași, formată din profesori de la celelalte facultăți de teologie din țară.

Un eveniment deosebit pentru biblioteca noastră a fost vizita Doamnei Lidia Stăniloae (mai 2002), prilej cu care biblioteca a primit o donație bogată de cărți din biblioteca personală a Părintelui Dumitru Stăniloae, un portret al părintelui, pictat de A. Stoenică în anul 1987 și suma de 3.350.000 lei pentru achiziții de cărți noi.

În anul 2003, cu prilejul aniversării a 100 de ani de la naștere și comemorarea a 10 ani de la trecerea în veșnicie a patronului spiritual al bibliotecii, Părintele Dumitru Stăniloae, dorim să colaborăm cu Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iași și cu Institutul Cultural-Misionar TRINITAS pentru a organiza diverse manifestări. În acest sens, biblioteca organizează un Fond documentar „Dumitru Stăniloae” cu materiale documentare de și despre marele teolog al teologiei contemporane și dorim să facem un pelerinaj la mormântul Părintelui Dumitru Stăniloae.

Am încercat să reliefăm cele mai semnificative realizări ale echipei de bibliotecare formată din cinci bibliotecare cu carte de muncă și patru încadrate cu convenție, care s-au străduit, prin profesionalism și dăruire, să intensifice, să dezvolte și să extindă aria activităților care se pot desfășura într-o bibliotecă, să ofere un climat optim de studiu și să colaboreze cu instituții similare. Asistența informatizată a fost asigurată de programatori de la Institutul Cultural-Misionar TRINITAS.

Bibliotecar coordonator,
Cristina MURARU

Institutul Ecumenic „Sf. Nicolae”

I. *Activități educative, cursuri*

Curs intensiv de limba engleză (WCC Intensive English Language Training Course), sponsorizat de Consiliul Ecumenic al Bisericilor (WCC Geneva), s-a desfășurat în perioada 18 martie – 25 mai 2002. Au participat studenți din: Albania, Armenia, Cehia, Bulgaria, Serbia, Belarus, Kyrgyzstan, Estonia și România.

Cursuri de calificare (în colaborare cu THR București): *ghid de turism, recepționar hotel, ghid național de turism, agent de turism*, 4 martie – 20 septembrie 2002, pentru personalul din Mitropolia Moldovei și Bucovinei.

Cursul pregătire și consiliere în amenajarea și întreținerea spațiilor verzi, în perioada 16-27 septembrie 2002, în parteneriat cu specialiști din Scoția: s-a început amenajarea spațiilor verzi de la Bucium, Durău, Băltătești.

Lecții de educație religioasă și civică la grădinițele „Sf. Nicolae”, „Sf. Parascheva” și nr. 10, în cadrul proiectului: „Grădinițele creștine”.

II. *Programe ecumenice*

Săptămâna de rugăciune pentru unitatea creștinilor, 18-25 ianuarie, la care au fost implicați reprezentanți ai celor două Biserici, Ortodoxă și Romano-Catolică, Facultatea de Teologie „Dumitru Stăniloae” din Iași, Institutul Teologic Romano-Catolic și parohii din ambele eparhii.

Seminarul ecumenic „*Teologie și Spiritualitate Ortodoxă*”, organizat în cooperare cu Institutul Ecumenic de la Bossey, Elveția, în perioada 28 aprilie – 8 mai 2002; au participat pastori și reprezentanți ai Bisericilor din 11 țări.

Ziua Mondială de Rugăciune a Femeilor, Sala Dr. Iustin Moisescu, 1 martie, cu participarea a 100 de persoane.

Susținerea Bibliotecii Dumitru Stăniloae cu 400 de volume de carte în limba engleză și ediția completă pe ultimii 20 de ani ai revistelor „Theology” adusă la zi sau colecția revistei „Journal of Moscow Patriarchate” prin donația Pr. Francis House din Anglia.

„**Despre Biserica Ortodoxă din România**”, seminar de studii pentru Pr. Ian Randall, 11-21 noiembrie 2002.

III. *Activități culturale*

- **Seminar despre drepturile omului**, Iași, 31 septembrie – 4 octombrie, 2002;
- **O Biserică Ortodoxă: Istorie, Artă, Comunitate**, CD de prezentare a iconografiei, artei și arhitecturii unei Biserici ortodoxe în sistem multi-media;
- **Restauratio et Patrimonia** – cooperare cu restauratori din Anglia și Belgia în folosul Centrului Resurrectio și Facultății de Teologie.

Editarea și publicarea cărții *Istoricul Satelor Miclăușeni și Butea din Județul Iași*, de Costin Merișca, Editura TRINITAS, în folosul Mănăstirii și al Castelului de la Miclăușeni.

IV. Reprezentări la întruniri internaționale

- **Comisia „Biserică și Societate” a CEC** – Elveția, Sigriswil, 25-28 aprilie 2002;

- **Vizita unei delegații de cinci persoane** din partea Mitropoliei Moldovei și Bucovinei la Chelmsford și semnarea unui protocol de cooperare pe plan educativ, social și diaconal;

- **Vizita grupului vocal psaltic Byzantion** în Grecia, 26 februarie – 6 martie;

- **„Autoritatea și predica cu autoritate”**, seminar organizat la Durău de Unitatea „Faith and Order” a Consiliului Ecumenic al Bisericilor, 1-8 iulie.

V. Vizite ale unor personalități din mișcarea ecumenică

- **Thomas Blinkhorn** – Banca Mondială – 9-10 mai 2002 vizită de informare la monumentele istorice de interes patrimonial cu scopul de a finanța unele proiecte.

- **Hans Hodel**, 28-30 septembrie, de la Organizația *Interfilm*, Elveția – pentru propunere de seminar cu privire la efectele artelor vizuale asupra educației creștine.

- **Tristram Engelhardt** – Profesor de Bioetică, o conferință inaugurală cu ocazia binecuvântării de început de an 2002-2003.

- Excelența Sa Joris A.O.L. Vercammen, Arhiepiscop de Utrecht, Primatul Bisericii Vechi Catolice, Iași, 15-17 aprilie 2002, cu susținerea conferinței: *Misiunea Bisericii astăzi într-o lume multiculturală și secularizată*.

- **Chris Newlands**, preot anglican, cu un grup de donatori și binefăcători din Anglia, 18-22 august, pentru Spitalul Providența și Dr. Clunet.

- **Hans Brennsteiner și Thomas Gruber**, 10-12 aprilie 2002 – donații de materiale și echipamente agricole la unele unități ale Mitropoliei: mănăstirile Bucium, Vlădiceni, Războieni, Miclăușeni.

- **Athenagoras Peckstadt**, Bruges – Belgia, 12-14 aprilie 2002 întâlniri formale cu autoritatea bisericească și participare la viața liturgică a Bisericii „Sf. Nicolae Domnesc”.

VI. Programe social-misionare

- **Distribuirea a două camioane** de ajutoare materiale din Norvegia la diferite instituții, ianuarie 2002;

- **Participarea la Proiectul „Pădurea de Argint” derulat de Sectorul „Diaconia”**, începând cu luna aprilie 2002 – perioadă nedeterminată;

- **Program de asistență spirituală și pastorală** pentru persoanele în vârstă din parohia „Sf. Ap. Toma” din Iași, 3-5 iunie 2002 în folosul a 30 de persoane;

- **Cluburi de vacanță pentru copii**, 8-12 iulie 2002, 15-19 iulie 2002, pentru 40 de copii în fiecare serie, din cartierele Dacia, Sărărie și Alexandru, Iași;
- **Tabără pentru copii la Mănăstirea Durău**, 7-10 august 2002, în favoarea Centrului de Primire pentru Copiii Străzii „Sf. Andrei” – Iași;
- **Pelerinaj pentru bătrâni**, 2 iulie 2002, Sărbătoarea „Sf. Ilie”, pentru 30 de persoane din diferite parohii sărace, în cadrul proiectului „Pădurea de Argint”;
- **Programul „O șansă pentru progres”**, decembrie 2001 – iunie 2002, 28 de ședințe de informatică pentru 18 participanți, în principal copiii de la Centrul de Primire pentru Copiii Străzii „Sf. Andrei” – Iași;
- **Proiect de finanțare** în limba engleză pentru Centrul „Sf. Ilie” de la Miclăușeni;
- **Proiect de finanțare** în limba engleză pentru Centrul de Conferințe și Medicină preventivă Providența II;
- **Informare, cazări și hrană, program logistic**, coordonarea activității a peste 120 voluntari la hramul Sf. Cuvioase Parascheva.

Centrul de Pelerinaje „Sf. Parascheva”

Organizarea de pelerinaje în țară a constituit, cantitativ, cea mai mare parte a activității derulate. S-au oferit servicii de turism religios pentru 3.633 de pelerini în special pentru obiectivele din Bucovina și regiunea Neamț, în urma organizării a 110 pelerinaje, parcurgându-se în total 70.485 km.

S-au asigurat servicii pentru 604 pelerini din străinătate, de diferite confesiuni creștine, care au vizitat țara noastră în cadrul a 35 de pelerinaje, de care au beneficiat pelerini din Marea Britanie, Grecia, Polonia, Bulgaria, Franța, Elveția, Germania, Olanda, Serbia, Norvegia.

Pelerinajele organizate în străinătate au inclus: Pelerinajul pentru tineret – Taizé, Întâlnirea Europeană de Iarnă de la Paris, alte două pelerinaje în Franța, câte un pelerinaj în Italia, Grecia și la Constantinopol.

S-au organizat pelerinaje cu caracter social-caritativ, organizate de preoți parohi, de profesori de religie din școli.

Sustinerea Centrului eparhial (subunități ale Mitropoliei Moldovei și Bucovinei) s-a concretizat în asigurarea în regim gratuit a transportului și ghidajului pentru grupul de pelerini de la Marsilia; pelerinaj în sudul României pentru Seminarul Teologic „Sf. Vasile cel Mare”.

În colaborare cu Institutul Ecumenic „Sf. Nicolae” a organizat în perioada 18 martie-10 octombrie 2002, trei cursuri de calificare și specializare în turism.

Casa de odihnă și pelerinaje „Sf. Dr. Cosma și Damian”

Devenită din martie 2002, schit al Mănăstirii Miclăușeni, Casa a oferit în acest an servicii de cazare și de masă pentru 858 pelerini, primindu-se 31 de grupuri. Dintre acestea șase au fost din străinătate, din spațiul ortodox (Serbia, Bulgaria, Republica Moldova).

Director,
Pr. Lect. Dr. Dan SANDU

Sectorul juridic

Dare de seamă asupra activității desfășurate în anul 2002

Diversificarea activităților ca răspuns la cerințele actuale ale Bisericii ne-a determinat în anul 2002 să ne mobilizăm și mai mult eforturile pentru a găsi soluții viabile în vederea rezolvării într-o măsură cât mai mare și în conformitate cu legile canonice și civile problemele cu care se confruntă Centrul eparhial și unitățile sale de cult subordonate.

Deși a trebuit să facem față unui volum mare de lucru și deseori să contracaram acțiunile ostile ale unor autorități locale, totuși sectorul juridic s-a înscris cu rezultate remarcabile de un real câștig pentru Biserică necesare dezvoltării și susținerii activităților sale misionare, medicale, de caritate etc.

În general, activitatea oficiului juridic în anul 2002 poate fi concretizată în următoarele acțiuni:

I. Reprezentarea intereselor unităților de cult în fața instanțelor judecătorești și a tuturor autorităților administrației locale și centrale pentru recuperarea și apărarea patrimoniului bisericesc

a) În anul 2002, oficiul juridic a avut un număr de 97 de dosare care s-au derulat pe rolul instanțelor judecătorești de la Iași, Neamț, Botoșani, Bacău, Suceava, Cluj-Napoca și Curtea Supremă de Justiție București. Aceste dosare au avut ca obiect diferite cauze, dintre care enumerăm: revendicarea proprietăților bisericești agricole și silvice, recuperarea imobilelor, litigii de muncă, litigii economice, furturi din patrimoniul bisericesc etc. Din aceste dosare aflate pe rolul instanțelor s-au soluționat un număr de 33 dosare, din care favorabil 30 și nefavorabil 3, restul dosarelor urmează să fie soluționate, fiind pe rol.

Sunt notabile soluțiile date în dosarele de la următoarele instanțe:

1. *La Iași* în dosarul cu Direcția Silvică Iași – instanța a dat câștig de cauză celor 137 unități de cult, obligând Direcția Silvică Iași să predea pentru a fi puse în posesie unitățile noastre de cult, conform Anexei nr. 55 a H.C.J. Iași nr. 232/21.12.2000 pe o suprafață totală de 1.546 ha pădure;

2. *Judecătoria Pașcani* a obligat, de asemenea, Direcția Silvică Iași să predea 25 ha teren cu vegetație forestieră pentru a fi pus în posesie Schitul Boureni;

3. *La Cluj*, după ce inițial Judecătoria Cluj-Napoca a respins acțiunile introduse de Mitropolia Moldovei și Bucovinei, în recurs, după un lung șir de procese (20 la număr), Tribunalul a dat câștig de cauză Bisericii, după cum urmează:

a) a obligat Direcția Silvică Neamț să delimiteze și să pună la dispoziția comisiilor locale, pentru a fi puse în posesie mănăstirile, schiturile și parohiile din județul Neamț (209 la număr), pe următoarele suprafețe de pădure: comuna Vânători – 5.164 ha pădure; comuna Agapia – 90 ha pădure; comuna Vișoara –

400 ha pădure; comuna Pângărați – 440 ha pădure, însumând o suprafață totală de 6.094 ha teren cu vegetație forestieră;

b) a obligat Comisiile locale de fond funciar de la Vânători, Pângărați, Agapia și Viișoara (Alexandru cel Bun) să pună în posesie unitățile noastre de cult cu suprafața totală de 6.094 ha pădure pe raza celor 4 comune;

c) a obligat Comisia Județeană Neamț să elibereze titluri de proprietate pentru cele 209 unități de cult din județul Neamț cu suprafața totală de 6.094 ha pădure;

4. Curtea Supremă de Justiție București a obligat Mitropolia de stil vechi – Slătioara să lase în deplină și liniștită posesie biserica parohiei de stil vechi „Sfântul Nicolae” – Zănești, Protopopiatul Roznov, jud. Piatra Neamț;

5. Instanțele din Iași au admis acțiunea Mitropoliei Moldovei și Bucovinei de revendicare a Castelului Miclăușeni cu anexele sale și a parcului dendrologic aferent în suprafață de 29 ha.

II. *Activități privind fondul silvic și agricol*

a) După ce am obținut titluri de proprietate pe o parte însemnată din terenurile pe care le-a avut Centrul eparhial, în activitatea noastră am urmărit în special îndeplinirea a două mari obiective:

1. Preocuparea deosebită pentru administrarea și lucrarea eficientă a pământului în vederea obținerii unor profituri maxime pe terenurile agricole;

2. Continuarea acțiunii de recuperare și a celorlalte terenuri agricole și forestiere, conform legilor de fond funciar.

În prezent, Centrul eparhial Iași administrează o suprafață totală de 549 ha teren agricol, situat pe raza mai multor comune din județul Iași, proprietatea unor unități de cult direct subordonate. Aceste terenuri se găsesc amplasate astfel:

a) Pe municipiul Iași – 43 ha agricol și vie;

b) Pe comuna Popricani – 250 ha agricol și vie;

c) Pe comuna Vlădeni – 140 ha agricol și vie;

d) Pe comuna Voinești – Lungani – 65 ha agricol și vie;

e) Pe comuna Aroneanu, Șorogari – 11 ha agricol și vie;

f) Pe comuna Miroslava, Uricani (vis-à-vis de Metro) – 31 ha agricol și vie;

g) Pe comuna Cotnari – 4,5 ha vie;

h) Pe comuna Scobinți – 2 ha vie;

i) Pe comuna Țifești – Panciu, jud. Vrancea – 2,5 ha vie.

Din această suprafață 307 ha reprezintă teren arabil, 44 ha vii, 199 ha pășune și 14 ha neagricol.

În prezent, toate aceste terenuri sunt date spre lucrare de către Centrul eparhial, unităților de cult proprietare sau unor societăți agricole cu capital privat, prin contracte dearendă. Am recurs la această formă de exploatare datorită faptului că nu deținem o bază materială agricolă și personal corespunzător care să permită înființarea de microferme și cultivarea lor în sistem privat. Cu toate acestea am fost interesați de a găsi cei mai buni arendatori, organizând o selecție a ofertelor de arendare. Astfel, suprafața de 405 ha teren arabil și pășune, Mitropolia Moldovei și Bucovinei a dat-o în arendă S.C. IAȘI NORD S.A., primind o cantitate de

250.000 kg grâu. De la S.C. Agromixt S.A. de pe cele 15 ha arabil și pășune s-a primit 6.000 kg grâu. Aceste cantități de grâu au fost depozitate la S.C. Erste S.A. Lețcani și urmează a fi folosite pentru activitățile pastoral-misionare ale Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

Din suprafața totală de 44 ha vie, o suprafață de 18,5 ha vie este lucrată și administrată de Mănăstirea Bucium, iar suprafața de 25,5 ha vie este dată în administrare, în regim de arendă, următoarelor societăți agricole:

- a) S.C. Agrimixt S.A. Iași – 15 ha vie, achitând o arendă de 6.104 kg struguri;
- b) S.C. Veritas Panciu S.A. – 2,5 ha vie, achitând o arendă de 2.650 kg struguri;
- c) S.C. Podgoria S.A. Iași – 6,12 ha vie, achitând o arendă de 6.370 kg struguri;
- d) S.C. Cotnari S.A. Iași – 2 ha vie, achitând o arendă în bani de 10.000.000 lei.

Întreaga arendă a fost predată sectorului economic, respectiv gospodăriei anexe de la Mănăstirea Bucium.

Tot la acest capitol putem consemna și faptul că sectorul juridic, la dorința expresă a moștenitorilor poetului Ion Pillat și la dispoziția Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Daniel, a acționat pentru recuperarea și trecerea în patrimoniul Bisericii a ansamblului istoric și cultural „Ion Pillat” din satul Miorcani, com. Rădăuți-Prut, județul Botoșani, împreună cu o suprafață de 3 ha parc dendrologic, situat în jurul castelului și 10 ha pădure situate la frontiera cu Republica Moldova, pe malul Prutului.

Aici urmează să se creeze și să se dezvolte Centrul Cultural-Pastoral „Ion Pillat” Miorcani, com. Rădăuți-Prut, jud. Botoșani.

De asemenea, Mitropolia Moldovei și Bucovinei a mai achiziționat contracost de la doamna Jeana Pillat și o suprafață de 45 ha teren arabil în comuna Coțușca, jud. Botoșani, veniturile obținute de pe acest teren fiind dirijate exclusiv pentru întreținerea și reparația clădirilor de la Centrul Cultural-Pastoral „Ion Pillat” – Miorcani.

În legătură cu aplicarea Legii nr. 501/2002, privind recuperarea imobilelor existente în natură și a terenului aferent acestora, care au fost confiscate abuziv de regimul comunist în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, am acționat în termenul prevăzut de lege pentru constituirea dosarelor obiectivelor bisericesti, solicitate cu actele doveditoare de proprietate. Pentru aceasta au fost necesare ample cercetări în arhiva Centrului eparhial, la Arhivele statului și la alte arhive pentru găsirea actelor autentice de dovedire a dreptului de proprietate asupra acestor clădiri. Într-o perioadă relativ scurtă de timp (oct.-dec. 2002), am reușit ca dintr-un număr de 58 clădiri confiscate de regimul comunist, să strângem dovezi și să întocmim dosare pentru un număr de 25 obiective bisericesti. Facem precizarea că deși am trimis mai multe circulare prin care am cerut protopopiatelor și implicit parohiilor, schiturilor și mănăstirilor din Eparhie să dea atenția cuvenită acțiunii de găsire a actelor doveditoare de proprietate, în cele mai multe cazuri nu am găsit înțelegerea și preocuparea corespunzătoare din partea acestor unități de cult.

2) Paralel cu administrarea terenurilor agricole, am acordat o atenție deosebită și acțiunii de recuperare a terenurilor cu vegetație forestieră care au aparținut mănăstirilor, schiturilor și parohiilor din județele Iași, Neamț și Botoșani, astfel:

a) Pe județul Botoșani au fost recuperate până la limita de 30 ha pădure de fiecare unitate de cult, pentru un număr de 18 mănăstiri și schituri, în total 251,63 ha pădure;

b) Pe județul Iași am obținut Hotărârea Comisiei Județene nr. 233/21.12.2002, prin care s-a reconstituit dreptul de proprietate pentru un număr de 137 unități de cult (mănăstiri și parohii) cu o suprafață totală parțială de 1.546 ha teren cu vegetație forestieră.

O dată obținute aceste hotărâri, am crezut că punerea ei în aplicare reprezintă o simplă formalitate. Dar nu a fost să fie așa, întrucât Direcția Silvică Iași, cu rea-credință și cu o îndârjire de neexplicat, ne-a acționat în instanță, solicitând anularea ei, motiv pentru care această cauză a constituit obiectul de judecată a șase procese.

Cu toate că în toate aceste dosare, instanțele de judecată de la Iași au dat câștig de cauză Bisericii, Direcția Silvică Iași a manifestat în continuare aceeași rea-credință și ostilitate, refuzând să execute hotărârile judecătorești, definitive și irevocabile.

În atare condiții, Mitropolia Moldovei și Bucovinei a trebuit să se adreseze Parchetului de pe lângă Tribunalul Iași cu o plângere în vederea sancționării autorităților silvice de la Iași pentru săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu și neexecutarea hotărârii judecătorești. În final, doar în aceste condiții de presiune penală Direcția Silvică Iași a procedat la predarea celor 1.546 ha de pădure, în felul acesta dând posibilitatea comisiilor locale să pună în posesie cele 137 unități de cult din județul Iași pe cele 1.546 ha pădure.

În prezent, pe județul Iași, s-au eliberat deja titluri de proprietate pentru un număr de 57 unități de cult cu o suprafață totală de 984 ha pădure, repartizată pe următoarele comune astfel: Voințești – 660 ha; Tibana – 154 ha; Mogoșești – 60 ha.

Pentru diferența de 562 ha, predată ulterior comisiilor locale de fond funciar, se acționează la punerea în posesie a respectivelor unități de cult rămase de pus în posesie din Anexa nr. 55 și pentru eliberarea titlurilor de proprietate. Sperăm ca până la sfârșitul lunii februarie 2003 să definitivăm această acțiune.

Pe de altă parte, deși există precedentul judiciar privind obținerea pe cale judecătorească a celor 1.546 ha pădure, Direcția Silvică Iași în continuare creează probleme unităților de cult de pe raza jud. Iași, refuzând să predea diferența de 1.140 ha pădure reconstituită din fondul bisericesc al mănăstirilor și schiturilor înzestrate cu pădure, conform Decretului regal nr. 1340/20 martie 1938, publicat în M.O. nr. 74/30 martie 1938 și în baza Legii nr. 400/2002.

Situația este următoarea :

- pe comuna Mogoșești, prin H.C.J. Iași nr. 1.058/21.11.2002, s-a reconstituit suprafața de 340 ha pădure;

- pe comuna Moțca, prin H.C.J. Iași nr. 1.059/21.11.2002, s-a reconstituit suprafața de 50 ha pădure;

- pe comuna Mironeasa, prin H.C.J. Iași nr. 1.060/21.11.2002, s-a reconstituit suprafața de 750 ha pădure.

Vor urma alte procese în care instanțele de judecată își vor spune cuvântul, întrucât Direcția Silvică Iași, așa cum am spus anterior manifestă în continuare aceeași rea-credință și ostilitate față de reconstituirea dreptului de proprietate al unităților de cult asupra pădurilor.

c) O situație mai deosebită o reprezintă activitatea de recuperare a pădurilor din județul Neamț. Aici, ostilitatea Direcției Silvice Neamț este susținută și de către Prefectura județului Neamț, împreună cu o serie de cercuri de afaceri cu material lemnos din zonă și nu numai. Și aici au fost numeroase procese, atât la Tg. Neamț cât și la Piatra Neamț.

Deoarece au fost semnale de imixtiune asupra justiției din Neamț, am fost nevoiți să solicităm Curții Supreme de Justiție – București strămutarea judecării cauzelor cu Direcția Silvică și Prefectura județului Neamț în afara județului Neamț.

Curtea Supremă de Justiție – București a reacționat favorabil și a dispus strămutarea judecării acestor dosare la instanțele din Cluj-Napoca, unde litigiul cu Direcția Silvică Neamț și Prefectura jud. Neamț a format obiectul a 20 de dosare.

În prezent, mai sunt 8 dosare, 12 soluționându-se în favoarea noastră, în sensul că instanțele de la Cluj ne-au dat câștig de cauză.

Deși instanțele de la Cluj-Napoca ne-au dat câștig de cauză, Direcția Silvică Neamț, urmând exemplul Direcției Silvice Iași, cu și mai mare îndârjire refuză executarea acestor hotărâri judecătorești, în mod special opunându-se cedării pădurilor din Vatra Mănăstirii Neamț.

Conform acestor hotărâri judecătorești, Direcția Silvică Neamț a fost obligată să delimiteze și să predea Mitropoliei Moldovei și Bucovinei următoarele suprafețe de pădure situate pe raza următoarelor localități: Vânători – 5.164 ha pădure; Agapia – 90 ha pădure; Vișoara – 400 ha pădure; Pângărați – 440 ha pădure.

Întrucât nu a executat aceste obligații, am fost nevoiți să facem o plângere penală, împotriva domnului Rusu Costache – Director al Direcției Silvice Neamț. Plângerea este pe rolul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel – Bacău și are ca obiect săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu, neexecutarea hotărârilor judecătorești, furt din avutul privat al Bisericii și daune materiale în valoare de 7 miliarde de lei. Domnul Rusu Costache, Director al Direcției Silvice Neamț, își întemeiază refuzul de a preda Vatra Mănăstirii Neamț, pretextând că aceasta este o așa-zisă rezervație naturală. Argumentul său nu stă în picioare, întrucât organele silvice, în mod premeditat, artificial, nejustificat și la intervenția unor factori locali interesați au propus Guvernului ca această Vatră a Mănăstirii Neamț să fie declarată rezervație naturală și arie protejată. Dacă este arie protejată și rezervație naturală, ne întrebăm: De ce Direcția Silvică Neamț în data de 4 decembrie 2002 a organizat licitație de tăiere și exploatare a masei lemnoase din această așa-zisă „rezervație”? Oare normele de protecție a rezervațiilor naturale nu sunt valabile și pentru ei? Sunt valabile numai pentru noi? Răspunsul nu este greu de găsit.

III. Studii, avize și referiri asupra chestiunilor de ordin juridic ale administrației eparhiale, subunităților anexe, protopopiate, parohii, mănăstiri și schituri

Sectorul juridic, zilnic și ori de câte ori este nevoie prin circulare și diferite adrese comunică sectoarelor și subunităților Centrului eparhial toate actele normative nou apărute și oferă îndrumări pentru aplicarea lor. În acest sens, există, de asemenea, la sectorul juridic și o condică de evidență a acestor circulare.

IV. Deplasări în teritoriu și consultații juridice date la Centrul eparhial și la sediul unităților de cult de pe raza Arhiepiscopiei Iașilor

Sectorul juridic este dotat cu o mașină de serviciu – Dacia Supernova, pentru care mulțumim Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Daniel. Acest mijloc de transport ne ajută să rezolvăm prompt și rapid toate solicitările și problemele de pe întreg cuprinsul Eparhiei Iașilor și nu numai.

V. Propuneri pentru eficientizarea activității de fond funciar

În condițiile în care sectorul juridic se îngrijește, pe de o parte de recuperarea proprietăților bisericești, în general, și a terenurilor în special, pe de altă parte, este necesară și o administrare eficientă a acestora în vederea obținerii unei eficiențe economice cât mai mari.

De aceea, pe viitor, este necesar să se continue aceste eforturi și să se organizeze un sistem profesionist de exploatare, iar pentru realizarea acestui scop facem următoarele propuneri:

1. Continuarea acțiunilor procedural-judecătorești și administrative până la soluționarea finală a problemei proprietăților bisericești, în general, și a pădurilor mănăstirești înzestrate, în special;

2. Organizarea unei ferme agricole în comuna Popricani pentru cultivarea acestui teren în sistem propriu;

3. Organizarea unei ferme zootehnice în localitatea Lungani, com. Voinești și achiziționarea construcțiilor fostului A.E.I. din această zonă pentru a deservi această fermă;

4. Înființarea și organizarea unui ocol silvic sau cel puțin a unui district silvic la Iași pentru gestionarea celor 1.546 ha de pădure la care se vor mai adăuga și cele 1.140 ha de pădure obținute prin Legea 400/2002 (înzestrarea mănăstirilor);

5. Măsuri legale privind obligarea Direcției Silvice Neamț să pună la dispoziția Comisiei comunale Vânători suprafața de 5.164 ha pe vechiul amplasament (Vatra Mănăstirii Neamțu-Secu);

6. Organizarea unui ocol silvic la Neamț pentru administrarea celor 6.094 ha pădure care au fost câștigate irevocabil și definitiv la instanțele judecătorești de la Cluj-Napoca.

În încheiere, dorim să ne exprimăm sentimentele de fiască recunoștință față de Chiriarhul nostru, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Daniel, Președintele Adunării eparhiale, pentru importanța pe care o acordă rolului sectorului juridic în cadrul activităților administrativ-pastorale ale Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, convinși fiind de faptul că fără Înalta Sa Binecuvântare și concreta implicare juridică, sectorul juridic nu s-ar fi putut prezenta la acest bilanț cu realizările enumerate mai sus.

Consilier juridic,
Pr. jr. Constantin GRIGORE

Referent agricol,
Pr. Benone DASCĂLU

Exarhat

Până acum rapoartele sectorului exarhat prezentate anual reflectau activitatea și contribuția mănăstirilor și a monahilor la viața Bisericii în general și a eparhiei în special, mai puțin activitatea exarhului.

Raportul de față care este prezentat Adunării Eparhiale spre aprobare, prezintă activitatea biroului sectorului exarhat prin care se reflectă în date legătura Centrului eparhial Iași cu mănăstirile și schiturile din subordine și cu viețuitorii din ele, ca și cu unele eparhii din țară sau străinătate.

Datorită solicitărilor și numărului mare de acte pentru cele 112 așezări monahale și cei 2090 viețuitori din mănăstirile și schiturile eparhiei, I.P.S. Daniel a aprobat ca Monahul Mitrofan Tomescu din obștea Mănăstirii Sihăstria să îndeplinească funcția de secretar al sectorului exarhat. Amintim că exarhul eparhial este ajutat de doi exarhi onorifici de zonă în județele Botoșani și Neamț.

Deși întotdeauna exarhul a avut o activitate bogată pentru că au existat mănăstiri multe și cu viață activă, ceea ce impunea existența unui responsabil cu mănăstirile din eparhie, dar niciodată nu a fost scoasă în evidență contribuția sa în a menține legătura între Centrul eparhial și mănăstirile din teritoriu.

În cele ce urmează arătăm schematic, sub formă de tabele, activitatea biroului din cadrul sectorului exarhat pentru anul 2002.

Total viețuitori în așezările monahale din Arhiepiscopia Iașilor și situația școlarizării lor:

	Total viețuitori	Studii								Fără studii
		Doctori Teologie	Abs. curs. doctorat	Absolvenți masterat	Licențiați Teologie	Abs. Sem. Teologic	La seminar	Abs. alte facultăți	Abs. de liceu	
Călugări	959	1	1	2	56	107	104	40	171	477
Maici	1131	–	–	–	46	62	26	30	178	789
Total	2090	1	1	2	102	169	130	70	349	1266

Au fost hirotoniți 6 monahi în diaconi și preoți.

Total așezări monahale în Arhiepiscopia Iașilor:

	Mănăstiri de călugări	Mănăstiri de maici	Schituri de călugări	Schituri de maici
Iași	22	4	6	3
Botoșani	7	3	2	–
Neamț	16	4	41	4
Total	45	11	49	7

Total așezări monahale de călugări – 94;

Total așezări monahale de maici – 18;

În total, în Arhiepiscopia Iașilor există 112 așezări monahale.

Ranguri acordate:

În cursul anului 2002 un protosinghel a fost ridicat la rangul de arhimandrit.

Tabel cu mișcările de personal din mănăstirile Arhiepiscopiei Iașilor în anul 2002:

Angajări	Transferări	Încetări
215	18	94

În anul 2003 s-au făcut:

Rapoarte privind								Total rapoarte
Închinovieri	Rasoforii	Călugării	Hirotonii	Pelerinaje în străinătate	Reclamații	Ieșiri din eparhie	Diverse	
24	25	27	14	26	3	6	99	224

Exarhul a participat ca invitat sau delegat al I.P.S. Daniel la:

Participări			Total participări
Instalări de stareț	Înmormântări și parastase	La hramuri	
4	10	25	39

În anul 2002 s-au emis:

Circulare	Adrese
20	210

Alte aspecte ale activității exarhului:

- După hramul Sf. Cuvioase Parascheva am însoțit moaștele Sf. Ioan Casian de la Catedrala mitropolitană din Iași la mănăstirile Bistrița și Secu și Episcopia Dunării de Jos, pe parcursul a patru zile.

- În afara participărilor prilejuite de diferite sărbători sau alte ocazii ce au avut loc la mănăstirile și schiturile din eparhie, prinse în tabele, în cursul anului 2002 am făcut de mai multe ori vizite canonice la majoritatea mănăstirilor și schiturilor.

- Pe lângă acestea este necesar să arătăm și faptul că multe comunicări, anunțuri, verificări sau informări ale personalului monahal și despre monahi s-au făcut telefonic, ceea ce a dus la economisirea de timp și alte cheltuieli.

- În afară de acestea, am fost tot timpul la dispoziția călugărilor și maicilor, la birou sau la Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi”, indiferent de oră sau de zi, acordând audiențe în orice împrejurare.

Propuneri pentru întărirea disciplinei monahale:

- Toți monahii să aibă legitimație până la sfârșitul lunii martie.

- În afară de sinaxa anuală cu stareții, să facem o sinaxă cu duhovniciei, pentru lămurirea unor probleme în ceea ce privește aplicarea canoanelor și atitudinea preoților duhovnici față de viețuitorii din mănăstire și credincioșii de rând.

Mănăstirile și schiturile Arhiepiscopiei Iașilor Arhiepiscop: Înalt Prea Sfințitul Arhiepiscop și Mitropolit Daniel		
Numele mănăstirii	Numele și rangul starețului / staretei	Nr. viețuitori
Județul Iași		
„Întâmpinarea Domnului” – Catedrala mitropolitană	Arhim. Dosoței Scheul – Mare Eclesiarh	15
Mănăstirea „Tuturor Sfinților” – Palatul mitropolitan	—	—
„Sf. Trei Ierarhi” – Iași	Arhim. Clement Haralam	7
„Sf. Nicolae Domnesc” – Iași	—	—
„Înălțarea Domnului” – Golia	Arhim. Vitalie Danciu	16
„Pogorârea Sf. Duh” – Dobrovăt	Ierom. Chesarie Codreanu	9
„Sf. Apostoli” – Cetățuia	Protos. Partenie Petric	23+4 monahii
„Sf. M. Mc. Gheorghe” – Hlincea	Protos. Metodie Oprica	7+2 monahii
„Sf. M. Mc. Gheorghe” – Bârnova	Ierom. Paisie Furdui	11
„Sf. M. Mc. Dimitrie” – Stavnic	Protos. Amfian Răgoscă	6
„Sf. Ioan Teologul” – Vlădiceni	Protos. Meletie Cucoară	6
„Sfinții Atonului și Sfinții Români” – Bucium	Protos. Ioachim Ceaușu	17+1 monahie
„Adormirea Maicii Domnului” – Piatra sfântă	Ierom. Cristofor Ruxandu	11+2 monahii
„Bunavestire” – Brădicești	Ierom. Simeon Foca	5
„Nașterea Maicii Domnului” – Hadâmbu	Protos. Nicodim Gheorghită	9
„Sf. Nicolae” – Lacuri	Ierom. Petroniu Andrei	3
„Sf. Împărați Constantin și Elena” – Soldana	Ierom. Nectarie Voroneanu	3
„Înălțarea Sf. Cruci” – Sângeap	resp. Rasof. Alexandru Alexa	1
„Pogorârea Sf. Duh” – Dagâta	Ierom. Lucian Gavril	2
„Sf. Gheorghe și Sf. Teodora de la Sihla” – Catedrala Veche	Monahia Gabriela Gheorghită	11
„Înălțarea Domnului” – Galata	Monahia Valentina Țugui	18+1 preot
„Bunavestire” – Miclăușeni	Monahia Mihaela Stroescu	34+1 preot
„Sf. Atanasie și Chiril” – Podgoria Copou	Eg. – Monahia Maria Magdalena	—
„Adormirea Maicii Domnului” – Rediu – Mitropolie	Vrânceanu	10
„Sf. Nicolae” – Popricani	Fără biserică și chilii	—
	Fără biserică și chilii	—

Județul Iași		
Schituri în jud. Iași		
- „Adormirea Maicii Domnului” – Blaga († Galata)	Eg. Monahia Pistisa Înșurățelu	6
- „Sf. Arhangheli” Cotnari († Bucium)	Eg. Ierom. Paisie Cretu	3
- „Schimbarea la Față” – șoseaua Bucium (†Centrul eparhial)	Eg. Protos. Iustin Neagu	1
Schituri (înființate, fără biserică sau chilii)		
- „Sf. Antonie cel Mare” – Lungani († Stavnic)	—	
- „Sf. Gheorghe” – Șorogari († Golia)	—	
- „Schimbarea la Față” – Schitul Borosești († Sf. Trei Ierarhi)	resp. Monah Vasian Mânăilă	
- „Sf. Trei Ierarhi” – Copou († Centrul eparhial)	—	
- Schitul Z a n e († Bucium)	—	
- „Sf. Gheorghe” – Cozmesti – Pașcani († Miclăușeni)	—	
Județul Botoșani		
- „Sf. Nicolae Domnesc” Popăuți – Botoșani	Protos. Luca Diaconu	11
- „Bunavestire” – Sihăstria Voronei	Protos. Ghedeon Huțănașu	11
- „Sf. Nicolae” – Coșula	Protos. Calinic Chirvase	10
- „Adormirea Maicii Domnului” – Zosin	Ierom. Teodosie Pleșca	14
- „Adormirea Maicii Domnului” – Cozancea	Ierom. Vasian Melencu	4
- „Sf. Treime” – Știubieni	Protos. Melchisedec Sandu	5
- „Sf. Treime” – Balș	Protos. Isidor Bucătariu	7
- „Nașterea Sf. Ioan Botezătorul” – Gorovei	Protos. Teofil Timișag	6
- „Nașterea Maicii Domnului” – Vorona	Stavrofora Teofana Scânteii	52+2 preoti
- „Pogorârea Sf. Duh” – Ağafton	Monahia Ambrozia Hrituc	14 - obște +
- „Sf. Treime” Eroii Neamului – Guranda	Rasof. Magdalena Onofrei	21 - sine + 1pr. 21+1 preot
Schituri		
- „Acoperăm. Maicii Domnului” Oneaga Sihăstria Voronei)	Eg. Ierom. Teodosie Bahnă	5
- „Sf. Ioan de la Neamț” – Alba (†Gorovei).	Eg. Ierom. Rafael Hobincu	3

Județul Neamț		
- „Adormirea Maicii Domnului” – Bistrita	Arhim. Ciprian Zaharia	60
- „Înălțarea Domnului” – Neamț	Arhim. Benedict Sauciu	57+8 monahii
- „Nașterea Maicii Domnului” – Sihăstria	Arhim. Victorin Oanele	127
- „Sf. Ioan Botezătorul” – Secu	Arhim. Vichentie Amariei	70+3 monahii
- „Schimbarea la Față” – Nechit	Arhim. Zenovie Ghidescu	12+1 monahie
- „Bunavestire” – Bisericani	Protos. Serafim Mihali	16+1 monahie
- „Nașterea Maicii Domnului” – Tazlău	Ierom. Spiridon Strugariu	9
- „Pogorârea Sf. Duh” – Sihăstria Tarcăului	Ierom. Arsenie Barb	18
- „Sf. M.Mc. Dimitrie” – Pângărați	Protos. Teofil Lefter	19
- „Schimbarea la Față” – Muntele Ceahlău	Ierom. Casian Florea	5
- „Sf. Arhangheli” – Petru Vodă	Protos. Iustin Pârvu	55
- „Pogorârea Sf. Duh” – Horaita	Protos. Petroniu Marin	35+2 monahii
- „Toți Sfintii” – Almas	Arhim. Laurențiu Niță	34
- „Sf. Ioan de la Neamț” – Seminar – M-rea Neamț	—	—
- „Nașterea Maicii Domnului” – Oșlobeni – Dumbrăvele	Protos. Pavel Toderiță	15
- „Intrarea Maicii Domnului în Biserică” – Peștera – Gârcina	Protos. Neofit Amariei	7+3 monahii
- „Adormirea Maicii Domnului” – Văratice	Monahia Iosefina Giosanu	47 - obște + 392 - sine + 7 preoti
- „Sf. Arhangheli” – Agapia	Stavrofora Olimpiada Chiriac	98 - obște + 247 - sine + 8 preoti
- „Bunavestire” – Durău	Stavrofora Raisia Lungu	40 + 1 preot
- „Sf. Arhangheli” – Războieni	Stavrofora Acachia Căus	30 + 1 preot
Schiturile Mănăstirii Bistrița		
- „Acoperământul Maicii Domnului” – Brusturi – Drăgănești	Eg. Ierom. Mihail Horga	1
- „Cuv. Pahomie cel Mare” – Hangu	Eg. Ierom. Iustin Măzărianu	3
- „Cuv. Paisie” – Cartier Capșa Bicaz	Eg. Ierom. Gherontie Țibulcă	3
- „Sf. Ioan Botezătorul” Bicaz Chei – Lacu Roșu	Eg. Monah Daniil Brujban	5
- „Cuv. Daniil Sihastru” – Cujești – Gârcina	Eg. Ierom. Eftimie Popescu	3
- „Sf. Cuvioasă Parascheva” – Podoleni	Eg. Ierom. Petroniu Bătroș	3
- „Sf. Mina” – Brateș – Tarcău	Eg. Policarp Onofraș	3
- „Sf. Ilie Tezvitianul” – Vama Brateș – Tarcău	Eg. Monah Cleopa Tofan	4
- „Schimbarea la Față” – Muntele Pietricica	Eg. Monah Emilian Harpa	5
- „Sf. Cuvios Ioan de la Neamț” – Sf. Ana – Alexandru cel Bun	Eg. Monah Chiril Ionei	3
- „Sf. Ap. Andrei” – Negulești – Piatra Șoimului	Eg. Ierom. Spiridon Pruteanu	3
- „Sf. Apotoli Petru și Pavel” – Bâtea Doamnei	Eg. Ierom. Maxim Prisecaru	3
- „Înălțarea Sf. Cruci” – Brusturi Drăgănești	Eg. Ierom. Efreim Ciobanu	7
- „Sf. Treime” – Dealul Cozla – Draga	Eg. Ierod. Iosif Alexe	3
- „Sf. Vasile cel Mare” – Bodești	Eg. Ierod. Ioanichie Cosma	3

Județul Neamț		
Schiturile Mănăstirii Neamț: -„Intrarea în Biserică a Maicii Domnului” (Vovidenia) -„Acoperământul Maicii Domnului” (Pocrov) -„Schimbarea la Față” – Icoana Nouă -„Sf. Antonie cel Mare” – Icoana Veche -„Sf. Ioan Cel Nou” – Bolniță „Sf. Împărați Constantin și Elena” – Băiceni -„Sf. Apostoli Petru și Pavel” – Braniste -„Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt” – Cărbuna	Eg. Protos. Clement Schipor Eg. Protos. Ghervasie Gheorghe Eg. Protos. Andrei Pascaru Eg. Ierom. Simeon Țutu — Eg. Ierom. Galaction Suharu Eg. Monah Ghenadie Buhăianu Eg. Ierom. Petroniu Boboc	8+2 monahii 9 13 2 4 4 3
Schiturile Mănăstirii Sihăstria -„Nașterea Sf. Ioan Botezătorul” – Sihla -„Sf. Împărați Constantin și Elena” – Boureni -„Sf. Teodora de la Sihla” – Codrii Pașcanilor -„Sf. M.Mc. Mina” – Dumbrava – Tg. Neamț -„Sf. Cuvios Daniil Sihuștru” – Râpa lui Coroi -„Înălțarea Sf. Cruci” – Poiana lui Ion	Eg. Protos. Pahomie Catană Eg. Ierom. Proclu Găinuță Eg. Ierom. Ieronim Cozma Eg. Ierom. Mina Gabur Eg. Ierom. Sava Popa resp. Monah Dosoftei Lăcătușu	28 6 6 8 4
Schiturile Mănăstirii Secu -„Sf. Maria Magdalena” – Țibucani -„Bunavestire” - Nifon -„Acoperământul Maicii Domnului” – Băiceni -„Sf. Mucenici Mina Victor și Vichentie” – Dealul „Tăciunele”	Eg. Ierom. Arsenie Rus — Eg. Ierom. Damaschin Avătăjitei —	4 13
Schiturile Mănăstirii Nechit -„Sf. M.Mc.Mina” – Borlești -„Sf. Prooroc Ilie Tezviteanul” – Borlești -„Sf. M. Zenovie și Zenovia” – Nechit	Eg. Ierom. Antim Bozoancă — —	3
Schiturile Mănăstirii Ceahlău -„Sf. Prooroc Ilie” – Cerebuc -„Sf. Antonie cel Mare” – Stănila	Eg. Ierom. Gherontie Munteanu Eg. Rasof. Antonie Slabu	2 3

Județul Neamț		
Schiturile Mănăstirii Durău -„Sf. Teodora de la Sihla” – Poiana Maicilor – Râpciunița -„Sf. Parascheva de la Iași” – Sabasa	Eg. Monahia Eufrosina Așchiopoaiei —	7
Alte schituri : -„Bunavestire” – Horăicioara († Horaita) -„Sf. Ioan de la Neamț” – Urecheni († Petru Vodă) -„Sf. Parascheva” – Păstrăveni († Petru Vodă) – nou înființat -„Schimbarea la Față” – Agapia Veche († Agapia) -„Sf. Cosma și Damian” – Băltătești († Miclăușeni) – nou înființat	Eg. Ierom. Caliopie Pomohaci Eg. Ierom. Chesarie Niculeț Eg. Ierom. Pamvo Eg. Monahia Cipriana Mihăilă Eg. Monahia Ecaterina Oșlobanu	6 4 3 50+2 preoți 3

În anul 2002 două schituri au fost ridicate la rang de mănăstire și s-au înființat două schituri.

Notă: Dintre toate acestea un număr de patru așezări monahale au un statut special:

- Mănăstirea „Sf. Nicolae Domnesc” – Iași este paraclis mitropolitan unde slujește P.S. Calinic Botoșăneanu (nu are chilii);
- Mănăstirea „Sf. Atanasie și Chiril” – Copou are egumenă și depinde de Mănăstirea „Înălțarea Domnului” – Galata;
- Mănăstirea „Sf. Împărați Constantin și Elena” – Boureni, care este schit dependent administrativ de Mănăstirea Sihăstria;
- Mănăstirea „Sf. Teodora de la Sihla” – Codrii Pașcanilor, care este schit dependent administrativ de Mănăstirea Sihăstria.

Sectorului de Asistență Socială „Diaconia”

În anul 2002, în activitățile de asistență socială ale Arhiepiscopiei Iașilor au fost implicate următoarele resurse umane: 16 asistenți sociali teologi, angajați la Centrul eparhial Iași și în șase din cele 12 protopopiate, 27 de preoți de caritate, care își desfășoară activitatea în unitățile bugetare (spitale, penitenciare, unități militare, unități de asistență socială), 6 preoți misionari la 5 protopopiate, preoții din parohii și mănăstiri, personalul unităților de asistență socială și medicale

caritabile, precum și al altor subunități ale Eparhiei, numeroase persoane voluntare, majoritatea fiind studenți sau elevi ai Instituțiilor de Învățământ Teologic, dar și ai altor unități de învățământ din eparhie.

Principalele activități de asistență socială desfășurate în Arhiepiscopia Iașilor în anul 2002 au fost următoarele :

A. Activități desfășurate prin unități de asistență socială și unități medicale caritabile:

1. Așezăminte de asistență socială aparținând unităților bisericești din eparhie: *patru brutării cu activitate caritabilă* (Iași, Pașcani, Dorohoi și Humulești); *patru cantine pentru săraci* (Hârlău, Botoșani, Humulești și Roznov); *patru parohii* (două în Iași și două în Botoșani) *oferă o masă caldă la domiciliu* unor persoane aparținând categoriilor sociale defavorizate din aceste orașe.

Alte unități de asistență socială: două *Centre de Servicii Sociale* (la Centrul eparhial Iași și la Protopopiatul Iași II); un *Centru de Informare și Consiliere* (la Protopopiatul Hârlău); un *Centru de Zi pentru bătrâni* (realizat, în cooperare, de Protopopiatul Pașcani); un *Cămin pentru bătrâni* („Cuvioasa Eustochia” la Mănăstirea Agapia); trei *Cămine pentru bătrâni* se află într-o fază avansată de construcție la mănăstirile Neamț, Văratice și Miclăușeni.

2. Așezăminte medicale caritabile aparținând unităților bisericești din eparhie: *Centrul Medical PROVIDENȚA Iași*, realizat de Centrul eparhial Iași, prin implicarea directă a Înalț Prea Sfințitului Mitropolit Daniel, care cuprinde: *Centrul de Diagnostic și Tratament PROVIDENȚA*; *Centrul de Educație și Informare Medicală PROVIDENȚA*; *Dispensarul Policlinic „Sf. Ap. Petru și Pavel” / Triaj – PROVIDENȚA*; *Cabinetul Stomatologic „Sf. Pantelimon”* (cu Radiologie și Laborator de tehnică dentară).

În prezent, funcționează Dispensarul Policlinic „Sf. Ap. Petru și Pavel”, Secția Triaj a Centrului Medical PROVIDENȚA și Cabinetul Stomatologic „Sf. Pantelimon”, în timpul anului 2003 urmând să fie pus în funcțiune și Centrul de Diagnostic și Tratament PROVIDENȚA.

Alte cabinete medicale: *două cabinete medicale* (Cabinete de Medicină Generală la Mănăstirea Sihăstria și Mănăstirea Agapia); *trei cabinete stomatologice* (Protopopiatul Dorohoi, Mănăstirea Sihăstria și Mănăstirea Văratice).

3. Așezăminte de asistență socială aparținând unor O.N.G.-uri patronate de Arhiepiscopia Iașilor: un *Cămin pentru Copiii Străzii* (Centrul „Sf. Andrei” Iași), cu o capacitate de 16 locuri, realizat de asociația „Familia Nostra” Iași; un *Centru de Zi pentru copii cu sindrom Down* („Sf. Daniel Proorocul” – Cicoarea), realizat, în cooperare, de asociația „Renașterea Speranței” – Iași; un *centru pentru persoane fără adăpost, care suferă de boli pulmonare* (Centrul „Sf. Nicolae” Golăești, jud. Iași), realizat de fundația „Samarineanul Milostiv” – Iași.

Alte detalii cu privire la programele sociale realizate în Arhiepiscopia Iașilor în anul 2002, în număr de 33. Amintim, totuși, următoarele aspecte referitoare la activitățile medicale caritabile desfășurate prin unitățile care aparțin Arhiepiscopis-

copiei Iașilor:

Peste 3.000 de persoane au beneficiat de consultații, tratamente și analize medicale gratuite și peste 25.000 de persoane au beneficiat de consultații, tratamente și analize medicale la un preț subvenționat între 25% și 75%;

Aproximativ 200 de persoane au beneficiat de medicamente și materiale medicale gratuite;

Prin AMFOR (Asociația Medicilor și Farmaciștilor Ortodocși din România), 668 de persoane au beneficiat de consultații gratuite. Dintre acestea, 411 persoane au beneficiat de investigații gratuite, iar 392 de tratamente gratuite. AMFOR a asigurat și asistența medicală a pelerinilor la Hramul Sfintei Cuvioase Parascheva, fiind acordate îngrijiri medicale unui număr de 54 de persoane. Valoarea actelor medicale: 397.000.000 lei.

Maternitatea „Cuza Vodă” Iași a fost sprijinită cu 250 fiole citostatice.

B. Activități desfășurate prin protopopiate și parohii:

Din datele centralizate, rezultă că activități de asistență socială importante s-au desfășurat în majoritatea protopopiatelor și în multe dintre parohiile Eparhiei. În anul 2002, activitățile desfășurate au avut ca scop nu numai oferirea de ajutoare financiare și/sau materiale celor mai importante categorii sociale defavorizate – multe dintre aceste persoane fiind ocrotite în unitățile de asistență socială existente în Eparhia noastră –, ci și oferirea de consiliere, consultanță și alte servicii sociale, fiind, de asemenea, realizate programe cultural-filantropice, în special programe educative adresate copiilor și adolescenților.

Principalele categorii de beneficiari au fost: copiii orfani, abandonati sau bolnavi, familiile sărace cu mulți copii, bătrânii singuri și fără sprijin, persoane aflate în detenție sau recent eliberate, persoanele cu nevoi speciale, elevi și studenți săraci, tineri talentați, romi, precum și alte categorii sociale defavorizate. Au fost oferite 22.166 servicii sociale, după cum urmează:

- Ajutoare materiale și/sau financiare: 10.920;
- Consiliere pastoral-socială și consultanță: 2.638;
- Consultații, medicamente și tratamente medicale gratuite (realizate prin unități medicale care nu aparțin Mitropoliei Moldovei și Bucovinei): 436;
- Meditații gratuite: 45;
- Plasament familial: 27;
- Întreținere și îngrijire (hrană la domiciliu sau la cantina socială, menaj, cazare, îmbrăcăminte etc.): 7.491;
- Activități recreative: 609.

În cazul persoanelor instituționalizate, ajutoarele au constat, în general, din daruri acordate în cadrul unor acțiuni caritabile organizate cu ocazia marilor sărbători creștine, precum și din alimente, în special pâine, ce a fost oferită prin intermediul brutăriilor existente în protopopiatele din Eparhie. Printre instituțiile cel mai frecvent sprijinite s-au aflat: spitalele, căminele de bătrâni, centrele de îngrijire și asistență, centrele de plasament, centrele pentru minori și pentru copiii

străzii, centrele pentru copiii bolnavi de SIDA, școlile speciale, penitenciarele, precum și cantinele pentru săraci din eparhia noastră.

C. Activități desfășurate prin preoții de caritate din spitale, penitenciare, unități militare și unități de asistență socială

În Arhiepiscopia Iașilor, în anul 2002, și-au desfășurat activitatea 27 de preoți de caritate, dintre care: 19 în spitale, doi în penitenciare, patru în unități militare și doi în unități de asistență socială (un centru de îngrijire și asistență și un cămin pentru pensionari). Situația spațiilor liturgice din unitățile bugetare este următoarea: șase biserici și 20 de capele finalizate, precum și șase biserici și o capelă aflate în construcție.

Principalele activități desfășurate au fost:

- activități liturgice după un program prestabilit;
- dotarea spațiilor liturgice;
- acțiuni caritabile cu ocazia marilor sărbători creștine;
- oferirea în unele unități a unui supliment de hrană, cu ocazia marilor sărbători creștine, dar și sâmbăta și duminica;
- programe de asistență socială;
- amenajarea de librării și biblioteci creștine;
- consiliere creștină;
- oferirea de material de colportaj (icoane, calendare, cărți de rugăciune, reviste ș.a.);
- editarea unor reviste de spiritualitate ortodoxă;
- participarea la seminarii și simpozioane cu tematică de profil.

D. Activități desfășurate prin intermediul Centrului eparhial Iași

Organizarea și coordonarea Rețelei de asistență socială, inclusiv a unităților medicale caritabile ale Eparhiei.

Acordarea de sprijin categoriilor sociale defavorizate (ajutoare financiare și/sau materiale, alte forme de sprijin):

- Oferirea de sprijin prin Centrul de Servicii Sociale „Sf. Ștefan”, din cadrul Centrului eparhial Iași, fiind ajutate persoane aparținând tuturor categoriilor sociale defavorizate. În total, în anul 2002, au fost acordate 210 ajutoare financiare, valoarea totală a acestora fiind de 133.701.423 de lei. Principalele categorii sociale defavorizate sprijinite au fost: familii sărace cu mulți copii, persoane aflate în suferință, elevi și studenți săraci, familii și persoane cu risc social etc. De asemenea, peste 1.000 de persoane au fost sprijinite, prin oferirea de consiliere și consultanță.

- *Sprijinirea materială a unor familii și instituții sărace*, precum și a unor *unități bisericești* de pe cuprinsul Eparhiei noastre, care susțin activități caritabile, acțiunea fiind realizată cu ajutorul următoarelor instituții și organizații din țară și

străinătate:

- Direcția Generală a Finanțelor Publice a Județului Iași, care a oferit bunuri cu titlu gratuit în valoare de 10.500.000 de lei;
- Guvernul SUA, care a oferit, prin intermediul asociației catolice „Caritas”, alimente pentru 1563 persoane aparținând categoriilor sociale defavorizate, în valoare totală de 371.248.300 de lei, proiectul continuând și în anul 2003;
- Asociația Creștină de Misiune Ortodoxă „Panhellenic”, din Grecia, care a oferit ajutoare umanitare în valoare de 4.500 de EURO;
- S.C. MAR LUX București, care a oferit bunuri în valoare de 87.040.000 de lei.

Alte proiecte medical-caritabile și social-filantropice realizate de Centrul eparhial Iași:

- „Pădurea de argint” – proiect destinat bătrânilor singuri și fără sprijin, care au beneficiat de asistență medicală și socială la domiciliu;
- „Ei sunt viitorul” – proiect destinat sprijinirii copiilor talentați și cu rezultate bune la învățătură, proveniți din familii sărace;
- „Un adăpost și pentru ei” – proiect destinat sprijinirii tinerilor străzii din Iași, pentru care se intenționează construirea unui centru social la Parohia „Sf. Apostol Toma” Iași.

Organizarea unor acțiuni caritabile având ca principali beneficiari: copiii săraci, abandonati sau bolnavi, bătrânii singuri și fără sprijin, familiile sărace cu mulți copii, persoanele cu nevoi speciale, pelerinii săraci, alte categorii sociale defavorizate. Au fost organizate trei acțiuni caritabile cu ocazia marilor sărbători creștine (Sf. Paști, Sf. Cuvioasă Parascheva și Nașterea Domnului), prin care au fost oferite daruri sau pachetele cu mâncare la aproximativ 7.500 de persoane, multe dintre acestea fiind ocrotite în peste 20 de unități de asistență socială, valoarea produselor oferite fiind de aproximativ 85.000.000 lei.

Atragerea de resurse financiare pentru susținerea programelor de asistență socială ale eparhiei, prin colecte, donații și sponsorizări;

Activități de colaborare cu diferite organizații guvernamentale și neguvernamentale pentru sprijinirea programelor sociale existente sau pentru realizarea unor noi acțiuni:

Continuarea colaborării între Centrul eparhial și cele 4 protopopiate din județul Iași, pe de o parte, și organizația World Vision, pe de altă parte, având ca scop realizarea unei rețele de asistenți maternali și sprijinirea familiilor cu risc social. De asemenea, Centrul eparhial Iași a colaborat cu organizația World Vision pentru integrarea socială a unor tineri ai străzii.

Participarea unui reprezentant al Bisericii noastre, mai precis a consilierului pentru asistență socială, la unele acțiuni comune ale organizațiilor guvernamentale și neguvernamentale din Iași, destinate rezolvării problematicei sociale a județului Iași: Forumul Multiinstituțional, având ca scop protecția copilului și prevenirea delincvenței juvenile; Forumul având ca temă „Violența Domestică”.

- *Sprijinirea activităților asociației „Familia Nostra” și a Centrului pentru*

Copiii Străzii „Sf. Andrei” Iași, prin păstrarea corespondenței cu principalii donatori din străinătate;

- *Sprijinirea activităților asociației „Renășterea Speranței” și a Centrului de Zi pentru copii cu sindrom Down „Sf. Daniel Proorocul” – Cicoarea, Iași;*

- *Colaborarea cu mass-media* pentru prezentarea activităților de asistență socială ale Eparhiei;

- *Participarea angajaților Sectorului „Diaconia” la seminarii, vizite de studiu și cursuri de instruire* pe probleme de asistență socială, precum și la întâlniri cu membri ai unor delegații din străinătate, care au dorit să cunoască activitățile sociale ale Bisericii noastre, în vederea desfășurării unor programe ecumenice comune;

- *Activități de secretariat și corespondență* cu persoane, organizații și instituții din țară și străinătate, cu care Sectorul „Diaconia” colaborează;

- *Activități de documentare și informare* pe probleme specifice de asistență socială.

Din datele centralizate până în prezent, a reieșit că în anul 2002 valoarea totală a ajutoarelor financiare și materiale, a serviciilor medicale gratuite și compensate, precum și a altor forme de sprijin, oferite prin intermediul Centrului eparhial Iași, protopopiatelor, mănăstirilor, parohiilor și a altor subunități, precum și a unităților de asistență socială și medicale caritabile ale Eparhiei a fost de aproximativ 8 miliarde lei.

Fondurile utilizate în anul 2002 pentru susținerea activităților social-filantropice și medical-caritabile au fost obținute din colecte, donații, sponsorizări, subvenții ale Centrului eparhial, Fondul „Filantropia”, finanțări din partea unor organizații guvernamentale și neguvernamentale.

La cele prezentate, se adaugă numeroase alte activități de asistență socială desfășurate prin organizațiile neguvernamentale patronate spiritual de Biserica noastră.

Angajații Sectorului de asistență socială „Diaconia” mulțumesc, în mod deosebit, Înalț Prea Sfințitului Mitropolit Daniel pentru sprijinul și implicarea directă în realizarea activităților de asistență socială, inclusiv medical-caritabile, ale Eparhiei desfășurate prin intermediul Sectorului „Diaconia”, de asemenea, tuturor subunităților administrative ale Eparhiei noastre cu care am colaborat sau care ne-au sprijinit, în special Protopopiatelor I și II Iași, Editurii și Tipografiei TRINITAS, Institutului Ecumenic și Căminului Teologic „Sf. Nicolae”, precum și tuturor colegilor de la Centrul eparhial Iași care au sprijinit activitățile Sectorului de asistență socială „Diaconia”.

Consilier asistență socială,
Pr. Radu ANTONOVICI

Programele și activitățile prioritare propuse pentru anul 2003

- Punerea în funcțiune a Centrului de Diagnostic și Tratament PROVIDENȚA Iași;
- Continuarea și accelerarea lucrărilor pentru realizarea Centrului de Educație și Informare Medicală PROVIDENȚA;
- Finalizarea lucrărilor la Centrul Social-Cultural „Sf. Ilie” Miclăușeni;
- Realizarea, prin Fundația „Solidaritate și Speranță”, aparținând Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, a proiectelor finanțate de Programul RICOP (Uniunea Europeană), precum și a altor programe și proiecte;
- Continuarea desfășurării principalelor programe social-filantropice derulate în anul 2002, de sprijinire a categoriilor sociale defavorizate;
- Realizarea de noi programe sociale destinate protecției copilului aflat în dificultate, în colaborare cu organizații guvernamentale și neguvernamentale din eparhie;
- Intensificarea programelor sociale și a pelerinajelor misionare destinate tinerilor;
- Atragerea de noi resurse financiare și materiale pentru susținerea programelor existente, precum și a unor programe prioritare noi, în special ecumenice, prin: redactarea unor proiecte care să fie supuse spre finanțare diferitelor instituții și organizații finanțatoare din străinătate, în special cele ale Uniunii Europene; intensificarea relațiilor de colaborare cu Biserici creștine din străinătate, în vederea realizării unor proiecte comune; identificarea de noi sponsori și donatori din țară și străinătate, care să sprijine proiectele eparhiei.
- Realizarea unor cursuri de instruire a resurselor umane implicate în programele filantropice sociale și medicale ale Bisericii noastre, în special, în vederea redactării de proiecte care să fie înaintate spre aprobare instituțiilor și organizațiilor finanțatoare;
- Realizarea unor noi materiale informative de prezentare a programelor filantropice ale eparhiei, în limba română și limba engleză;
- Principalele programe sociale și medicale filantropice propuse a se realiza sau finaliza în Arhiepiscopia Iașilor în anul 2003, în număr de 32.

Nr. crt.	Denumire proiect	Inițiator	Categoriile de beneficiari	Locul desfășurării
1.	Centrul de Diagnostic și Tratament PROVIDENȚA	Centrul eparhial Iași	Toate categoriile sociale. Cele defavorizate vor fi sprijinite de Centrul eparhial	Centrul de Diagnostic și Tratament PROVIDENȚA
2.	Centrul de Educație și Informare Medicală PROVIDENȚA	Centrul eparhial Iași	Toate categoriile sociale (educație); personalul din domeniul medical (informare).	Centrul de Educație și Informare Medicală PROVIDENȚA

3.	Centrul social-cultural „Sf. Ilie”	Centrul eparhial Iași	Bătrâni și pelerini fără venituri sau cu venituri mici. Activități cu tinerii.	Mănăstirea Miclăușeni
	Grădinița de duminică „Sf. Stelian”	Protopopiatul Hârlău	Elevi	Pârcovaci
4.	Tabără de creație	Protopopiatul Hârlău	Elevi talentați	Poiana Deleni
5.	Amenajarea Centrului de Zi pentru copii abandonati	L.T.O.R. Botoșani	Copii abandonati	Botoșani
6.	„Bătrânii-înțelepții noștri”	Protopopiatul Botoșani	Bătrâni	La domiciliul acestora
7.	Tabere pentru copii și tineret	Protopopiatul Botoșani	Copii și tineri	Protopopiat, Ipotesti, Agafton etc.
8.	Centru de zi pentru pensionarii singuri	Protopopiatul Botoșani	Pensionarii singuri	Protopopiat
9.	Educația religioasă și asistența socială a copiilor ortodocși aflați în centrul de plasament al Fundației „Hand of Help”	Protopopiatul Botoșani	Copii instituționalizați	Biserica „Sf. Ioan Botezătorul”
10.	„Manuale de religie în liceele botoșanene”	Protopopiatul Botoșani	Elevi și profesori	Inspectoratul Școlar Botoșani
11.	„Cuvântul teologic la instituții”	Protopopiatul Botoșani	Funcționari	Instituții de pe raza Protopopiatului Botoșani
12.	„Gazeta Creștină” în școală	Protopopiatul Botoșani	Profesori și elevi	Inspectoratul Școlar Botoșani
13.	„Candela Moldovei” pentru profesori și elevi	Protopopiatul Botoșani	Profesori și elevi	Inspectoratul Școlar Botoșani
14.	„Chemarea credinței” pentru cei mici	Protopopiatul Botoșani	Educatori și preșcolari	Inspectoratul Școlar Botoșani
15.	„Să prețuim sănătatea”	Protopopiatul Botoșani	Persoane cu probleme medicale grave	Direcția Sanitară Botoșani
16.	„Și ei sunt ai noștri”	Protopopiatul Botoșani	Persoane cu handicap	Protopopiatul Botoșani
17.	„În sprijinul bătrânilor”	Protopopiatul Botoșani	Persoane de vârstă a treia	Protopopiatul Botoșani
18.	Asistența religioasă a condamnatilor	Protopopiatul Botoșani	Condamnați	Penitenciarul Botoșani
19.	„Să învățăm împreună”	Protopopiatul Botoșani	Elevi din familii defavorizate cu rezultate bune la învățătura	Protopopiatul Botoșani
20.	Tabără de asistență comunitară	Protopopiatul Botoșani	Tineri	Ipotesti

21.	„Situatii de urgență”	Protopopiatul Botoșani	Persoane aflate în situații de criză	Protopopiatul Botoșani
22.	Nașterea Mântuitorului – prilej de mare bucurie	Protopopiatul Botoșani	Enoriași din Protopopiatul Botoșani	Parohii din Protopopiatul Botoșani
23.	Pastorală de Sfintele Paști și Pastorală de Crăciun în instituții și unități de învățământ	Parohiile și Protopopiatul Botoșani	Elevi și cadre didactice din școli și licee	Instituții de învățământ din Protopopiatul Botoșani
24.	„Împreună pentru bucuria Crăciunului”	Protopopiatul Botoșani	Familii defavorizate	Parohiile din Protopopiatul Botoșani
25.	„Împreună pentru un Paște fericit”	Protopopiatul Botoșani	Persoane defavorizate	Parohiile din Protopopiatul Botoșani
26.	Club pentru adolescenți	Protopopiatul Iași II	Adolescenți din parohiile arondate protopopiatului	Centrul de Servicii Sociale „Sf. Ecaterina”
27.	Parteneriat pentru copii și familii	Protopopiatul Tg. Neamț și Fundația Serviciilor Sociale „Bethany”	Persoane defavorizate	Târgu Neamț
28.	„Sprijinirea persoanelor sărace aflate în necaz și în nevoie”	Protopopiatul Pașcani	Persoane defavorizate, familii numeroase	Brutăria „Sf. Dumitru”
29.	„Filantropia”	Protopopiatul Pașcani	Familii sărace, persoane vârstnice	Complexul Social „Sf. Andrei”
30.	„O masă caldă pentru cei săraci”	Protopopiatul Roznov	Persoane defavorizate	Protopopiatul Piatra Neamț